

K A L E N D A R Z

ASTRONOMICZNO-GOSPODARSKI,

POLSKI i RUSKI

NA

Rok Pański 1824.

KTÓRY JEST ROKIEM PRZESTĘPNYM MAIĄCYM DNI 366.

Z opisem dni Galowych w Rossyi, i Królestwie Polskiem,
świąt żydowskich, Poczt, i innych wiadomości
ciekawych i Gospodarskich.

LICZBY WROTOW KALENDARSKICH i ŚWIĘTA RUCHOME.

Podług Nowego Kalendarza	{	I. Złota Liczba	I.	{	Podług Starego Kalendarza
		XIII. Okres Słońca	XIII.		
		• Epakta	XI.		
		XII. Poczet Rzymski	XII.		
		D. C. Litera Niedzielną	F. E.		

Rzymskiego.

Ruskiego.

Niedziela Starozapustna	15. Lutego.	Miasojastya — —	Nedel 6. dni 5.
Niedziela Zapustna — — —	29. Lutego.	Miasopust — — —	10. Fewrala.
Popielec — — —	3. Marca.	Syropust — — —	17. Fewrala.
Wielkanoc — — —	18. Kwietnia	1. Den posta wełyk. —	18. Fewrala.
Krzyżowe dni 24. 25. 26. Maia.		Woskresenie Xtowe —	6. Aprela.
Wniebowstąpienie Pańskie 27. Maia.		Wozniesenie Hosp. —	15. Maia.
Zielone Świątki — — 6. Czerwca.		Soszesstwo S. Ducha —	25. Maia.
Boże Ciało — — — 17. Czerwca.		Tieło Xtowe — —	5. Junij.
Niedziela 1. Adwentu — 28. Listopada		Miasopust Petrow —	1. Junij.
Suchedni i Wigilie oznacza †		Petrowa Posta —	Nedel 3. dni 6.
Wielkanoc Ruska wspólnie z Rzymską.			

Miasopustu rachując od Nowego Roku do Popielcu tygodni 8. dni 6.

W A R S Z A W A

Nakładem i Drukiem Józefa PUKSZTY, przy ulicy Święto-Jańskiej
Nr: 21. naprzeciw Fary.

E P O K I   Z N A K O M I T S Z E .

Od stworzenia Świata — lat	5824.	Polacy przyjmują zasady Ewangelii	966.
Od narodzenia Chrystusa Pana —	1824.	Kopernik żyjąc lat 71. umarł	1543.
Miasta Pompeium i Herculanium zniszczone lawą i popiołem Wezuwiusza po Narodzeniu Chrystu. wlat	79.	Michał Anioł sławny malarz umarł	1594.
Stolica z Rzymu przeniesiona do Bizancyum za Konstantyna —	328.	Herszel odkrył Planetę Uranus	1781.
150. Miast w Azji zostały zniszczone przez trzęsienie ziemi — —	358.	Mongolfie wynalazł Balon —	1783.
Podział Cesarstwa Rzymskiego na Wschodnie i Zachodnie — —	395	Śmierć Xięcia Poniatowskiego —	1813.
Lech założyciel pierwszy narodu Polskiego. — — — — —	550.	Śmierć Kościuszki — — —	1817.
		Od narodzenia Najjaśniejszego Aleksandra I. Cesarza Wszech Rosyi i Króla Polskiego — — —	46.
		Od wstąpienia na tron Rosyjski	23.
		Od wstąpienia na tron Polski —	8.

S u c h e d n i .

Pierwsze, dnia 10. 12. 13. Marca.
Drugie, dnia 9. 11. 12. Czerwca.

Trzecie, dnia 15. 17. 18. Września.
Czwarte, dnia 15. 17. 18. Grudnia.

Wykład Znaków Kalendarza.

 Now Księżyc.	 Baran.	 Lew.	 Strzelec.
 Pierwsza Kwadra	 Byk.	 Panna.	 Koziorożec.
 Pełnia	 Bliźnięta.	 Waga.	 Wodnik.
 Ostatnia Kwadra.	 Rak.	 Niedźwiadek.	 Ryby.

O Z A C M I E N I A C H .

W Roku tym przypadają cztery częściowe zaćmienia to jest:

1. (a) Dnia 16. Stycznia zaćmienie częściowe księżyca od godz. 8. min: 49. do godz. 11. minut: 34. rano.
  2. (b) Dnia 26. Czerwca zaćmienie słońca od godz. 11. minut. 36. przed północą do godz. 2. minuty 24. po północy.
  3. (c) Dnia 11. Lipca zaćmienie księżyca od god: 4. minut: 49. do god: 6. minu: 17. rano.
  4. (d) Dnia 20. Grudnia zaćmienie słońca od god: 11. minu: 8. przed południem do godz: 1. minut: 17. po południu.
- (a. b. c. d.) Wszystkie te zaćmienia tu dla Warszawy niewidzialne.

5385

STYCZEN ma dni 31. **Januاری,** **Januarius.**

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Lunacye.	
1 C.	NOWY ROK	20. Jhmatya Sm.			
2 P.	Makarego Biskupa	21. Juljanyi Muez.			
3 S.	Daniela M. i Genowefa	22. Anas azvi			
DOMINICA VACAT.					
3. Przybyło dnia m. 10.					
4 N.	2. p. B. N. Tytusa B. i M.	23. SS. MM. w Kryti			
5 P.	Telesfora	24. Nawecz. Rozd. Jew.			
6 W.	TRZY KROLE	25. ROZDEN. XSTO.			
7 S.	Lucyana Kapłana	26. SOBOR. P. BOHO.			
8 C.	Seweryna Biskupa	27. STEFA 1 Muez.			
9 P.	Mareyan Panny	28. SS. MM. w Nikom.			
10 S.	Agatona Papieża	29. SS. MM. Mładen			
Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 2. o Chrystusie E. w 12. latach					
10. Przybyło dnia m. 22.					
11 N.	1. p. S. R. Higina M.	30. Anysyi Muez.			
12 P.	Honoraty	31. Melanyi			
13 W.	Godfreda	1. JANUARI OBR. JO.			
14 S.	Ililiego Opa. i Felixa	2. Sylwestra Pap.			
15 C.	Pawła 1. Pustelnika	3. Małachia Proro.			
16 P.	Marcella Papieża	4. Sobor SS. Apostoł.			
17 S.	Antoniego Opa	5. Nawecz B. hoj Fteo.			
Ewangelia u Jana S. w Roz. 2. Ogodach w Kanie Galilejskiej.					
17. Przybyło dnia m. 36.					
18 N.	2p. S. R. Ka. S. Piot. i Prys.	6. BOCHOIAWLENIE			
19 P.	Henryka	7. Sobor Joanna Krest			
20 W.	Fabiana i Sebastya. M.	8. Hieorhia			
21 S.	Agnieszki Panny	9. Połyewkta M.			
22 C.	Wincentego i Anastaze.	10. Hryho ya			
23 P.	Zasłubienie N. M. P.	11. Fteod. sja			
24 S.	Tymoteusza	12. Tatyanny M.			
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 2. O oczyszczeniu trędowatego Setnika					
25. Przybyło dnia m. 58.					
25 N.	3p. S. R. Nawróc. S. Pawła	13. Jermila			
26 P.	Polikarpa	14. SS. Otec w Synai			
27 W.	Jana Chryzostoma	15. Pawła Ftyw.			
28 S.	Karóla W. i Rajmunda	16. Weryhi S. Petra			
29 C.	Franciszka Salezjusza	17. Antonya Weł.			
30 P.	Martyny Panny i M.	18. Aftanasya			
31 S.	† Piotra Nolaszki Wyz.	19. Makaryja			
Dni Galowe w Rossyi i w Króle: Polskiem podług daty Rzymskiej i Ruskiej.					
Dnia 19. Stycznia (7) Rocznica urodzin N. W. X. Anny Pawłówny. — Dnia					
25. Stycznia (13) Rocznica urodzin Jey J. M. Elzbiety Alexeiowny.					

Nów d. 1 Stycznia o g. 9 m. 31 zrana, powietrze wietrzne i śnieżne ale przytém i mroźne..	
	Pierwsza kwadra d. 9 o g. 1 m. o z południa z początku pogoda, daley powietrze mgliste zawieruchy śniegowe i z deszczem..
	Pełnia d. 16 o g. 10 m. 14 z rana, odwilż śnieżna i wietrzna daley mroźne powietrze.
	Ostatnia kwadra d. 23 o g. 3 m. 11 rano, mroźne powietrze śnieg daley wietrzne powietrze.
	Nów Lutego d. 31 Stycz o g. 5 m. 12. rano, pogoda, puetem wiatr, późniey mgliste powietrze czasem wypogadza się
Święta żydowskie..	
1 Rozchodesz Szwat, czyli i Szwat	
3 10 Szabas.	
15. Chaniszze oser beszwat dzien radosny..	
17 24 Szabas..	
30 Rozchodesz Ader - ryszon..	
31 dito i Szabas czyli i Ader ryszon.	

Nów d. 1 Stycznia o g. 9 m. 31 zrana, powietrze wietrzne i śnieżne ale przytém i mroźne.

Pierwsza kwadra d. 9 o g. 1 m. o z południa z początku pogoda, dalej powietrze mgliste, zawieruchy śniegowe i z deszczem.

Pełnia d. 16 o g. 10 m. 14 z rana, odwiłz śnieżna i wietrzna, dalej mroźne powietrze.

Ostatnia kwadra d. 23 o g. 3 m. 11 rano, mroźne powietrze, śnieg, dalej wietrzne powietrze.

Nów Lutego d. 31 Stycz. o g. 5 m. 12. rano, pogoda, potem wiatr, później mgliste powietrze czasem wypogadza się.

Święta żydowskie..

- 1 Rozchodesz Szwat, czyli 1 Szwat.
- 3 10 Szabas.
- 15 Chamisze oser beszwat dzien radosny..
- 17 24 Szabas..
- 30 Rozchodesz Ader - ryszon.
- 31 dito 1 Szabas czyli 1 Ader ryszon.

W tém miesiącu gospodarz zatrudnia się zwykle młocką zboża ozimnego, które jeśli bywa pokusne, w połowie tego miesiąca powinno być wmielone a szczególniej pszenica, a gdy jest sanna dobra wywózzone do spichrzów. Bydlu należy paszę odmieniać, bądź w ziarnie, bądź w trawie. Drzewo do budowy spaszcząć

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.
------	------------------	----------------	-----

Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 8. O wzruszeniu wielkiem na morzu
1. Przybyło dnia g. 1. m. 20.

1 N.	4p35 Ignace i Bryg:P.	20. Ewtymia	✠
2 P.	N.P.MORONICZ.	21. Maxyma	✠
3 W.	Błażeia B. i M.	22. Tymofteia	✠
4 S.	Weroniki P.	23. Kłymenta Epy.	✠
5 C.	Agaty P. i Męcen.	24. Xynyi Mucz.	✠
6 P.	Doroty Panny	25. Hryhorya B.	✠
7 S.	Romualda Opata	26. Xenofonta	✠

Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 13. O pszenicy i Kąkolu.
7. Przybyło dnia g. 1. m. 40.

8 N.	5p35. Jana de Matha	27. Joanna Złatoust.	✠
9 P.	Apolonii	28. Efrema	✠
10 W.	Scholastyki Panny	29. Jhnatya	✠
11 S.	Eufrozyny Panny	30. TRIECH.SWIAT.	✠
12 C.	Gaudentego	31. Kira i Joanna	✠
13 P.	Juliana Męcen.	1. FEVRAL. Tryfona:	✠
14 S.	Walentego Męcz.	2. STRITENIE HOSP	✠

Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 20. O robotnikach w winnicy.
14. Przybyło dnia g. 2. m. 12.

15 N.	Staros. Faustyna i Jowi:	3. Symeona	✠
16 P.	Juliany Panny	4. Jydora	✠
17 W.	P. Ikarpa Biskupa	5. Ahafii	✠
18 S.	Konstancyi Panny	6. Wakula	✠
19 C.	Konrada	7. Paftenya	✠
20 P.	Eucherego Biskupa	8. Fteodora	✠
21 S.	Eleonory Panny	9. Nikifora	✠

Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 8. O nasieniu wieloroli
21. Przybyło dnia g. 2. m. 30.

22 N.	Mięsopust. Paschazego	10. Masopus. Charlam:	✠
23 P.	Romany Panny	11. Własya	✠
24 W.	Sygryda Biskupa	12. Meletya	✠
25 S.	Macieia Apostoła	13. Martyniana	✠
26 C.	Alexandra i Mikołaja	14. Awxentya	✠
27 P.	Astazyi Panny	15. Onysyma	✠
28 S.	Fulgentego Wyznawcy	16. Pamf tyja	✠

Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 18. Jezus przepowiada swą mękę
29. przybyło dnia g. 3. m. 4.

29 N.	Zapustna. Romana Op.	17. Serofredo:S.M.Tyr.	✠
-------	----------------------	------------------------	---

Dnia 9. Lutego (28 Stycznia) Rocznica urodzin N. W. X. Michała Pawłowicza. — Dnia 15. Lutego (3. Lutego) Jmieniny N. W. X. Anny Federowny i N. W. X. Anny Pawłówny i Święto Orderu S. Anny. — Dnia 16. Lutego (4. Lutego) Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłówny.

W tym miesiącu gospodarz wywozi zboże do szpichrzów i drzewo budulcowe sprowadza, bydłu daie strawę dostatnią aby się wiosną było silne do prac gospodarskich: łowi ryby na stawach, gospodynie zatrudniają się ich marynowaniem, wszelkie według udaia się najlepiej w tym miesiącu; jeśli pora roku posłuży nienależy zaniedbywać prac ogrodniczych inspekcyjnych. Starzy gospodarze twierdzą, że kiedy dnia 21, lub 22. zagrzmie, to oznacza wielką suszę i upały, a na zb. że i owoce zupełnie nieurodzają.

Lunacye.

Pierwsza kwadra, d. 8 o g. 1 m. 27 rano, pogoda, wiatr, dalej śnieg pruszy przy mroźnem powietrzu.

Pełnia d. 14 o g. 8 m. 49 wieczór, mroźne zelżał, mgliste powietrze, potem śnieg z deszczem pada.

Ostatnia kwadra d. 21 o g. 6 m. 40 wieczór, mroźne powietrze, przy końcu mgliste, śnieg pada.

Święta żydowskie.

- 7 Szabas.
- 13 Purim Koten.
- 14 21 Szabas.
- 28 Szabas Szkolim radosny.
- 29 Rozchodesz Ader szeny.

Dni.	Święta. Rzymskie	Święta Ruskie.	Zn:	Lunacye.	
1 P.	Albina Biskupa	18. 1. den. pos. Leona Pa.			
2 W.	Heleny Cesarzowy	19. Archippa Apo:			
3 S.	Popielec Kunegundy	20. Leona Epysk.			
4 C.	Kazimierza Królewicza	21. Tymofteia			
5 P.	Fryderyka Opata	22. Mosh SS. MMucz.			
6 S.	Wiktor i Wiktoryna	23. Poliewkta			
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 4. O kuszeniu Pana Jezusa. 6. Przybyło dnia g. 3. m. 26.					
7 N.	Wstępn. Tomasz z Akw:	24. Obr. Hta. S. Joanna			
8 P.	Jana Bożego	25. Tarasya			
9 W.	Franciszki Rzymianki	26. Porfiryja			
10 S.	† 40. Męczenników	27. Prokopya			
11 C.	Konstantyna i Pelagii	28. Wasylija			
12 P.	† Grzegorza Papieża	29. Romana			
13 S.	† Nicefora Biskupa	1. MART. Ewdokii			
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 17. O przemienieniu się Jezusowym. 13. Przybyło dnia g. 3. m. 48.					
14 N.	Sucha Matyldy Wdo.	2. Fteodita			
15 P.	Cyryaka i Longina	3. Ewtrypya			
16 W.	Patrycyusza Biskupa	4. Herafyma			
17 S.	Gertrudy Panny	5. Honona			
18 C.	Gabryela Archanioła	6. SS. 42. Mucz.			
19 P.	Józefa Oblubie: N.M.P.	7. Wasylija			
20 S.	Joachima Oyca N. M. P.	8. Fteofifakta			
Ewangelia u Matusza S. w Roz. 22. O wyrzucaniu czartów. 20. Przybyło dnia g. 4. m. 20.					
21 N.	Glucha Benedykta Op.	9. SS. 40. Mucz. wSew:			
22 P.	Pawła Biskupa	10. Kodrata			
23 W.	Katarzyny Szwedzkiej	11. Sofronya			
24 S.	† Marka i Tymoteusza	12. Fteofana			
25 C.	ZWIĄSTOWA N.M.P.	13. Nikifora			
26 P.	Ludgiera Biskupa	14. Wenedykta			
27 S.	Rupert Biskupa	15. Ahapia			
Ewangelia u Jana S. w Roz. 6. O nakarmieniu 5000. ludzi. 27. Przybyło dnia g. 4. m. 44.					
28 N.	Srodopoz. Syxta III. Pa:	16. Sawna			
29 P.	Anastazego Opata	17. Alexia Pr.			
30 W.	Kwiryna Męcz:	18. Kyrilla A.			
31 S.	Balbiny Panny	19. Chryzantia i Daryi			
Dnia 24. Marca (12. Marca) Pamiątka uroczystości wstąpienie na Tron Jego J. M. Alexandra I. Samowładcy całej Rosyi i Króla Pols.					

Nów Marca d. 1 o g. o m. 3 po północy, z początku pogoda mroźna, dalej śnieg i mgliste powietrze.

Pierwsza kwadra d. 8 o g. 3 m. 34 po południu, wiatr z śniegiem, potem mróz ostry do końca.

Płnia d. 15 o g. 7 m o rano, pochmurno, powietrze mroźne, dalej śnieg pa a z deszcz.

Ostatnia kwadra d. 22 o g. o m. 35 z południa, pogoda z przymrozkami, nocy mgliste.

Nów Kwietnia d. 30 o g. 4 m. 26 po południu, pochmurno lecz dalej wypogadza się przymrozki trwają.

Święta żydowskie.

1 Szabas Rozchodesz Ader szery czyli 1. Ader szery.

6 Szabas hafsoka.

11 Post Estery

13 Szabas Zacher radosny.

14 Furim, czyli zapusty.

15 Szusan Furin.

20 Szabas Para.

27 Szabas Parszesz hahodesz radosne.

30 Rozchodesz czyli 1 Nysan.

Nów Marca d. 1 o g. o m. 3 po północy, z początku pogoda mroźna, dalej śnieg i mgliste powietrze.

Pierwsza kwadra d. 8 o g. 3 m. 34 po południu, wiatr z śniegiem, potem mróz ostry do końca

Płnia d. 15 o g. 7 m o rano, pochmurno, powietrze mroźne, dalej śnieg pa a z deszcz.

Ostatnia kwadra d. 22 o g. o m. 35 z południa, pogoda z przymrozkami, nocy mgliste.

Nów Kwietnia d. 30 o g. 4 m. 26 po południu, pochmurno lecz dalej wypogadza się przymrozki trwają.

Święta żydowskie.

- 1 Szabas Rozchodesz Ader szery czyli 1. Ader szery.
- 6 Szabas hafsoła.
- 11 Post Estery
- 13 Szabas Zacher radosny.
- 14 Furim, czyli zapusty.
- 15 Szusan Turim.
- 20 Szabas Para.
- 27 Szabas Parszesz hahodesz radosne.
- 30 Rozchodesz ozyli 1 Nysan.

W tym miesiącu jeśli pora roku posłuży, zaczyna się siew zboża jarego: wyławszy łącznienia, klimat bowiem nasz jest zimny jeszcze w tej porze roku, uprawa roli do jarzyny chociażby też i najlepiej była w wiosni uskuteczniejsza, będzie niedostateczną i trzeba ją odnowić jeśli ziemia bardzo stwardnieje i utraci pulchność pierwiastkową.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Lunacye.
1 C.	Teodory P. i Hugona	20. SS. Otec i zb. w Obr. S.		
2 P.	Fancis ka i Paulo	21. Jakowa Ap.		
3 S.	Rycharda Biskupa	22. Wasyl'a 1.		
Ewangelia u Jana S. w Roz. 8. Żydzi chcieli ukamienować Jezusa 3. Przybyło dnia g. 5. m. 12.				
4 N.	Bięto Jzydora	23. Nikona		
5 P.	Wincentego.	24. Zacharyi		
6 W.	Wilhelma	25. BLACHOW. P. BOH		
7 S.	Epifaninusa Biskupa	26. Hawryła		
8 C.	Dyonizego	27. Stefana		
9 P.	Maryi Egipcjanki	28. JIaryona		
10 S.	Ezechiela Proroka	29. Marka		
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 22. O wieździe Jezusa do Jeruzalem 10. Przybyło dnia g. 5. m. 46.				
11 N.	Kwintio Leona Pap.	30. Joanna		
12 P.	Juliusza Papieża	31. Jppatya		
13 W.	Hermenegilda	1. APRILA Maryi Egip		
14 S.	Tyburcyusza	2. Tyta		
15 C.	Wielki Ludwi; Kassyl.	3. Wiel. Czet. Nikity		
16 P.	Wielki Lamberta	4. Wiel. Piat. Iosyfa		
17 S.	Wielka Rudolfa	5. Wiel. Sub. Eteoduła		
Ewangelia u Marka S. w Roz. 16. O zmartwychwstaniu Jezusa. Chryśtu: 17. Przybyło dnia g. 6. m. 10.				
18 N.	ZMAR. P. Apolioniusz.	6. WOSK. XTO. lewty.		
19 P.	WIELKI Hermogenesa	7. PON. SWIET. Hiber		
20 W.	Sulpicyusza	8. WOWT. SW. Irodya		
21 S.	Anzelma	9. Ewpsychya		
22 C.	Sotera i Kaia MM.	10. Terentya		
23 P.	Woyciecha Biskupa	11. Antypy		
24 S.	Jerzego Męczennika	12. Wasyl'a		
Ewangelia u Jana S. w Roz. 20. O pokazaniu się Jezusa uczniom 24. Przybyło dnia g. 6. m. 34.				
25 N.	Przew. Marka Ewang.	13. Artemona		
26 P.	Marcella i Kleta MM.	14. Martyny P. R.		
27 W.	Anastazego.	15. Arystarcha Ap.		
28 S.	Witalisa	16. Ahapii Mucz.		
29 C.	Piotra Męczen.	17. Symeona		
30 P.	Katarzyny Seneńskich	18. I. anna Ap.		

Pierwsza kwadra, d. 6 o g. 11 m. 42 wieczór, pogoda z no-
cnemi przymrozkami, przy kon-
cu mgliste powietrze.

Pełnia d: 13 o g. 5 m. 1
wieczór. pochmurno, potem się
wypogadza, przy końcu deszcz
i śniegiem.

Ostatnia kwadra, d. 21 o g. 7
m. 35 rano, wiatr z deszczem
i śnieg na przemiany pogoda.

Nów Maja, d. 29 o g. 5 m.
49 rano, pogoda ciepło dalej po-
chmurza się miejscami grzmot

Święta: żydowskie.

3 Szabas — 10 Szabas hagdol rados
13 14 Pesach czyli pierwsze święta
wielkanocne uroczyste.
15 16 Cholhameod, wolne święta.
17 Szabas cholhameod, radosny.
18 Cholhameod.
19 Szwyi szel Pesach..
20 Achron szel Pesach ostatnie świę-
ta uroczyste.
21 Jsruchag dzień radosny.
24 Szabas.
28 Rozchodesz Jier.
29 dito czyli 1 Jier.

Pierwsza kwadra, d. 6 o g.
11 m. 42 wieczór, pogoda z no-
ceniemi przymrozkami, przy kon-
cu mgliste powietrze.

Pełnia d: 13 o g. 5 m. 11
wieczór. pochmurno, potem się
wypogadza, przy końcu deszcz
śniegiem.

Ostatnia kwadra, d. 21 o g
7 m. 35 rano, wiatr z deszczem
śnieg na przemiany pogoda.

Nów Maja, d. 29 o g. 5 m.
49 rano, pogoda ciepło dalej po-
chmurza się miejscami grzmot.

Święta żydowskie.

3 Szabas — 10 Szabas hagdol rados.
13 14 Pesach czyli pierwsze święta
wielkanocne uroczyste.
15 16 Cholhameod, wolne święta.
17 Szabas cholhameod, radosny.
18 Cholhameod.
19 Szwyi szel Pesach..
20 Achron szel Pesach ostatnie świę-
ta uroczyste.
21 Jsruchag dzień radosny.
24 Szabas.
28 Rozchodesz Jier.
29 dito czyli 1 Jier.

W tym miesiącu uzupełnia się siew zboża iarego, szczególnieży owsa, ięczmień sieie się na końcu, bo
przymrozki mogłyby mu w plonie znaczny przynieść uszczerbek. Odbywa się strzyża owiec, odbiera się
wosk pszczołom, gospodynie bielą nici dla tkaczów. W ogrodach prace się pomażają, ziemia się pulchni
i niektóre nasiona już jest zdolna przyjąć. Inspekta w dzień pogodny otwierały się aby rośliny wesze mia-
ły świeże powietrze. Kwiaty jednak z oranżeryów wystawiać niebezpieczno.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Lunacye.
1 S.	Filipa Jakóba Apost.	19. Joanna Wery.	1	
Ewang. u Jana S. w R. 10. O Chrystusie i dobrem pasterzu. 1 Przy. d. g. 6 m. 56				
2 N.	1 p. IV. Zygmunta Kr.	20. Fteodora Pro.	1	
3 P.	Znalezienie S. Krzyża	21. Januarya M.	1	
4 W.	Floryana M.	22. Fteodora Syh:	1	
5 S.	Piusa Papieża	23. HIEHONRIA	1	
6 C.	Jana Apost. w Oleiu.	24. Sawwy M.	1	
7 P.	† Domicelli Panny.	25. Marka Ewanhełysty	1	
8 S.	STANISŁAWA B.	26. Wasylwa M:	1	
Ewang. u Matrusza S. w R. 16. O odejściu Chry. do oyc. 9 Przy. d. g. 7 m. 24.				
9 N.	3 p. IV. Grzegorza Bisk.	27. Syme: na Je.	1	
10 P.	Jzydora Oracza	28. Jassona A.	1	
11 W.	Mamerta Biskupa	29. SS. 9. Mucz. w Kiz.	1	
12 S.	Pankracego M. i Ferdy:	30. Jakowa Apo.	1	
13 C.	Serwacego M.	1. MAJ. Jeremii Pr.	1	
14 P.	Donifacego M.	2. Aftanaya	1	
15 S.	Zofii i iey trzech córek	3. Tymofteia	1	
Ewang. u Jana S. w R. 18. O przyczynie Chrys. odejścia. 15 Przy. d. g. 7 m. 42.				
16 N.	4 p. IV. Jana Nepom.	4. Pełachii	1	
17 P.	Paschalisa	5. Jryny	1	
18 W.	Felixa Kapucyna	6. Jowa prawe.	1	
19 S.	Piotra Celestyna	7. Wspomn. Kresta.	1	
20 C.	Bernarda Seneńskiego.	8. Joanna Bohosław	1	
21 P.	Heleny Królowey	9. SS. Otec Isai i Nik.	1	
22 S.	Julii Panny M.	10. Symeona	1	
Ewang. u Jana S. w R. 16. O skutku prośby w imie. Jezusa. 23 Przy. d g. 8 m. 2				
23 N.	5 p. IV. Hildefon. i Dezyd:	11. Mociusza Bisk.	1	
24 P.	† Joanny Wdowy	12. Epyfanya	1	
25 W.	† Magdaleny	13. Htykeryi	1	
26 S.	† Filipa Neryusza	14. Jsydora M.	1	
27 C.	WNIEBO. PAN Jana P.	15. WÓZ. HOS Pachom.	1	
28 P.	Germana B. i Wilhelma	16. Andreia	1	
29 S.	Teodozyi	17. Fredota	1	
Ewang. u Jana S. w R. 15. Gdy przyydzie Pocieszyciel. 29 Przyb. d g. 8 m. 16				
30 N.	6 p. IV. Felixa Pap.	18 Patrykia	1	
31 P.	Petronelli	19. Joanna	1	
Dnia 3 Maia (21 Kwietnia) Rocznica urodzin N. Cesarzowicza W. X. Alexan- dra Mikołajewicza, oraz imieniny N. Matki iego W X. Alex: Teodorowny.				
Dnia 8 Maia (26 Kwietnia) Uroczystość orderu S. Stanisława.				
Dnia 9 Maia (27 Kw.) Rocznica urodz: N. Cesarzow: W. X. Konstantyna Pawłowi.				

Pierwsza kwadra Maia d. 5, o g. 5 m. 39 rano. Pogoda, zimne powietrze, przy końcu śnieg z deszczem.

Pełnia dnia 13. o g. 3 m. 59 rano. Pochmurno, wilgotne powietrze, pomoi szczyzna.

Ostatnia kwadra dnia 21. o g. 1 m. 1 rano. Pogoda, ciepło, daley pochmurza się.

Nów Czerwca dnia 28. o g. 4 m. 27 po południu. Parno po-
tém deszcz z grzmotami.

Święta żydowskie.

1, 8, 15, Szabas — 16 lagbeoemer dzień radosny.

22 Szabas —, 28 Rozchodesz czyli 1 Sywan.

29 Szabas.

30, 31, (1) Szlosze ieme hagbole, dni radosne.

☾ Pierwsza kwadra Maia d. 5, o g. 5 m. 39 rano. Pogoda, zimne powietrze, przykoncu śnieg z deszczem.

☾ Pełnia dnia 13. o g. 3 m. 59 rano. Pochmurno, wilgotne powietrze, pomoi szczyzna.

☾ Ostatnia kwadra dnia 21. o g. 1 m. 1 rano. Pogoda, ciepło, dalej pochmurza się.

☾ Nów Czerwca dnia 28. o g 4 m. 27 po południu. Parno potém deszcz z grzmotami.

Święta żydowskie.

1, 8, 15, Szabas — 16 lagbeoemer dzień radosny.

22 Szabas —, 28 Rozchodesz czyli 1 Sywdn.

29 Szabas.

30, 31, (1) Szlosze ieme hagbole, dni radosne.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Lunacye.
1 W.	Nikodema	20. Eftalateia	♂	
2 S.	Erazma Biskupa	21. Konstanty. i Eleny	♂	
3 C.	Klotyldy Panny	22. Wasylska	♂	
4 P.	Optata Biskupa	23. Michaiła Pr.	♂	
5 S.	Bonifacego B.	24. Symeona	♂	
Ewangelia u Jana S. w Roz. 28. O zesłaniu Ducha Świętego. 5 Przybyło dnia g. 8 m. 28.				
6 N.	ZESŁ. DU. Norberta B.	25. SOSZE. S. DU. Obry.	♂	
7 P.	SWIATEC Roberta Op.	26. SSS. TROY. Karpa	♂	
8 W.	Medarda Biskupa	27. Fteraponta	♂	
9 S.	† Felicyana i Pryma	28. Nikity	♂	
10 C.	Bognmity	29. Fteodosyi	♂	
11 P.	† Barnaby	30. Jsaikia	♂	
12 S.	† Onufrego	31. Jeremia	♂	
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 28. Dana mi jest wielka moc. 13 Przybyło dnia g. 8 m. 28.				
13 N.	SSS. TROY Anton. Pad.	1. JUNII Justyna M.	♂	
14 P.	Bazylego	2. 1. de. pos. Pet. Nikif.	♂	
15 W.	Wita i Modesta	3. Łukifyana	♂	
16 S.	Benona Bisku.	4. Mytrofona	♂	
17 C.	BOŻECIAŁO Adolfa B.	5. TEL. XST. Dorofteia	♂	
18 P.	Marka i Marcella	6. Jfaryona i Wassyry.	♂	
19 S.	Gerwazego i Protazego	7. Fteodota	♂	
Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 14. Owezwanie na wielką wieczerzę. 21 Przesilenie dnia znoca. Początek lata.				
20 N.	2. p. S. Florentyny Pan.	8. Fteodora M.	♂	
21 P.	Aloizego Gonzagi	9. Kyrtyty	♂	
22 W.	Paulina B.	10. Tymofteia 1.	♂	
23 S.	Agrypiny	11. Warstefomeia	♂	
24 C.	Narodze. S. Jana Chr.	12. Onufrya Wely.	♂	
25 P.	Prospera B.	13. Akityny	♂	
26 S.	Jana i Pawła MM.	14. Efyseia Pr.	♂	
Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 15. O zgubionéy owcy i groszu. 27. Ubyło dnia m. 22.				
27 N.	3. p. S. Władys. Król.	15. Amosa Pr.	♂	
28 P.	† Leona Papieża	16. Tychona Pr.	♂	
29 W.	PIOTRA I PAWŁA. X	17. Manuilla M.	♂	
30 S.	Emilii i Lucyny	18. Leontya	♂	
Dnia 2 Czerwca (21 Maia) Junien. N. Cesarzo. W. X. Konstantyna Pawłowi. Dnia 20 Czerw. (8 Czer.) Pamiątka troczy. ogłoszenia Królestwa Polskiego.				

RAK

Pierwa kwad: Czerw: d: 4
o godzinie 10 m. 34 rano. Pogoda, wietrzne Powietrze, dalej deszcz z grzmotami.

Pełnia dnia 11. o godzinie 4
m. 2 po południu. Pogoda, pochmurza się, miejscami deszcz z grzmotami.

Ostatnia kwadra d, 19. o g.
15 m. 45. wieczór. Pochmurno, wypogadza się, ku koncowi nawalne deszcze.

Święta żydowskie.

1 Szłosze ieme haghole, dzień radosny.
2, 3, Szawues czyli zielone świętki uroczyste.
4 Jsruchag dzień radosny.
5. 12. 19 Szabas.
26 Szabas i Rozchodesz Tamnz.
27 Rozchodesz czyli 1 Tamuz.

Pierw: kwad: Czerw: d: 4
o godzinie 10 m. 34 rano. Pogoda,
da, wietrzne i wietrze, dalej
deszcz z grzmotami.

Pełnia dnia 11. o godzinie 4
m. 2 po południu. Pogoda, po-
chmurza się, miejscami deszcz
z grzmotami.

Ostatnia Kwadra d. 19. o g.
6 m. 45. wieczór. Pochmurno,
wypogadza się, ku koncowi na-
walne deszcze.

Nów Lipca d. 27. o g. 1 m.
3 rano. Pogoda, parno, dalej
deszcz z grzmotami i gradem wy-
pogadza się.

Święta żydowskie.

1 Szłosze ieme hagbole, dzień radosny.
2, 3, Szawues czyli zielone świętki
uroczyste.
4 Jsruchag dzień radosny.
5, 12, 19 Szabas.
26 Szabas i Rozchodesz Tamnz.
27 Rozchodesz czyli 1 Tamuz.

W miesiącu tym gospodarz wywozi gnoie na góry i oneż przysposabia na siew oziminy; pilnie należy pszenicę z chwastu opiełać, sianokos rozpocząć, jeśli pora roku do tego posłuży, kapustę około S. Trójcy ostrożnie okopywać. Używanie owoców wtęj porze roku bywa często szkodliwe dla ich niedorząkości. — W ogrodach i inspektach czynić urządzenia stosowne do potrzeby i do okoliczności.

Dn.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Lunacye.
1 C.	Teodozysza	19. Judy Apo.		
2 P.	Nawiedzenie N.M.P.	20. Meftodya M.		
3 S.	Hłiodora i Anatoliusza	21. Julyana		
Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 5. O obfitym porowie ryb Piotra. 3 Ubyło dnia m. 8.				
4 N.	4. p. S. Józefa Kalas.	22. Ewsewya M.		
5 P.	Karoliny i Prokopa	23. Achrypiny		
6 W.	Jzaisza	24. ROZDZENIE S. JOAN.		
7 S.	Pulcheryi	25. Fewronyi.		
8 C.	Elżbiety i Kiliana.	26. Dawyda		
9 P.	Cyrylla Biskupa	27. Sampsona		
10 S.	7. Braci Synów Felicyty	28. Kira i Ioanna		
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 5. O sprawiedliwości i pojednaniu z bratem. 11 Ubyło dnia m. 18.				
11 N.	5. p. S. Pelagii i Sabina	29. SS. PETRA I PAW. /		
12 P.	Jana Gwalberta	30. Sobor 12. Aposto.		
13 W.	Małgorzaty.	1. JULIJ Kosmy i Dam:		
14 S.	Bonawentury.	2. Położenie Rysy P.B.		
15 C.	Henry. Ce. Rozesł. Ap.	3. Jakinta		
16 P.	N.M.P. Szkaplerzney	4. Andreia Kryt.		
17 S.	Alexego Wyznawcy	5. Marfity Mat.		
Ewangelia u Marka S. w Roz. 8. O nakaruceniu 4000 ludzi. 17 Ubyło dnia m. 30.				
18 N.	6. p. S. Szymona z Lipny	6. Sysosia Pr.		
19 P.	Wincentego z Pauli	7. Ftomy		
20 W.	Eliasz Pr.	8. Prokopya		
21 S.	Daniela Pr. i Praxedy	9. Pankratya		
22 C.	Maryi Magdaleny	10. SS. 45. Muczeni.		
23 P.	Apolinarego B. i M.	11. Eufimii		
24 S.	Krystyny Panny.	12. Prokta i Ilaryona		
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 7. O fałszywych prorokach. 25 Ubyło dnia m. 52.				
25 N.	7. p. S. Jakoba Apo.	13. Sobor Ilawryit. Ar.		
26 P.	Anny Matki N.M.P.	14. Akwity Ap.		
27 W.	Pantaleona M.	15. Kiryka i Julyty.		
28 S.	Junocentego Pa. i Cels.	16. Aftonochena		
29 C.	Marty i Serafiny Panny	17. Maryny M.		
30 P.	Abdona i Senny MM.	18. Emrytyana		
31 S.	Ignarego L. ioli Wyz.	19. Makryny		
Dnia 7 Lipca (25 Czerwca) Rocznica urodzin N. W. X. Mikołaja Pawłowicza				

Pierwsza kwadra Lipca d. 3. o g. 3 m. 56 popołudniu. Pogoda, wietrzne powietrze, kulzawa.

Pełnia d. 11. o g. 5 m. 45 rano. Pochmurno, na deszcz się zanosí przytém wiatr z kurzawą

Ostatnia kwadra d. 19. o g. 9 m. 21 rano. Pochmurno, przy końcu się wypogadza, gorąco.

Now Sierpnia d. 26. o g. 8 m. 33 rano. Parno, wiatry spowodzają deszcz z grzmotami.

Święta żydowskie.

3, 10 Szabas.

13 Szywa oser betamuz, Post obłężenie Jerozolimy

17, 24 Szabas. — 28 Rozchodesz, czyli 1 Aw.

31 Szabas chazon. smutny.

Pierwsza kwadra Lipca d. 3. o g. 3 m. 56 popołudniu. Pogoda, wietrzne powietrze, kulizawa.

Pełnia d. 11. o g. 5 m. 45 rano. Pochmurno, na deszcz się zanosi przytém wiatr z kurzawą

Ostatnia kwadra d. 19. o g. 9 m. 21 rano. Pochmurno, przy końcu się wypogadza, gorąco.

Now Sierpnia d. 26. o g. 8 m. 33 rano. Parno, wiatry spowodzają deszcz z grzmotami.

Święta żydowskie.

3, 10 Szabas.
13 Szywa oser betamuz, Post obłężenie Jerozolimy
17, 24 Szabas. — 28 Rozchodesz, czyli 1 Aw.
31 Szabas chazon. smutny.

W tym miesiącu sianozbiór i uprawa ugorów uzupełnia się, a żniwo czasami rozpoczyna, Ogrody i inspekta już w części nagradzają podjętą około nich pracę owocami. Około warzywa należy mieć pilne staranie i robactwo z niego wyniszczać.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Lunacye.
------	------------------	----------------	-----	----------

Ewang. u Łukasza S. w R. 16. O niesprawiedliwym szafar. 1 Ubyło d. g. 1 m. 16

1 N.	8.p.Sw. Piotra w Oko.	20. Jtyi Pr.	
2 P.	Panny Maryi Anielskiej	21. Symeona jurod.	
3 W.	Augusta Wyz.	22. Maryi Magdaleny	
4 S.	Dominika Wyz.	23. Trofima	
5 C.	N.M.P. Snież. Oswal.K.	24. Borysa i Chliba	
6 P.	Przemienienie Pańskie.	25. S. Anny Mat. P. Bo.	
7 S.	Kaletańa Wyz.	26. Ermołaja	

Ewang. u Łukasza S. w R. 19. O zburzeniu Jerozolimy. 7 Ubyło d. g. 1 m. 30

8 N.	9.p.Sw. Cyryaka i Larga	27. Pantaleymona	
9 P.	Romana Męczen.	28. Prochora	
10 W.	Wawrzeńca Męczen.	29. Katynnyka	
11 S.	Zuanny Pan. Męczen.	30. Syłty i Syłwana	
12 C.	Klary Panny	31. Ewdokima	
13 P.	Hipolita i Kassyana	1. AUHU. SS. MM. Wa.	
14 S.	† Euzebiego Wyznaw.	2. Stefana	

Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 10. Jezus w domu Marty.
15 Ubyło dnia g. 1 m. 58.

15 N.	10.p.S. WNIEBOW.P.M.	3. Jsaakia Pre.	
16 P.	Rocha Wyznawcy	4. 7. Otrók w Efesyi	
17 W.	Jacka Wyznawcy	5. Jewsychnya	
18 S.	Agapita Męczen.	6. PROBRA-HOSP	
19 C.	Benigny Panny	7. Dometya	
20 P.	Bernarda Opaty	8. Jemełwana	
21 S.	Stefana Kr. Węgier.	9. Matfiteia Ap.	

Ewangelia u Marka S. w Roz. 7 O uzdrowieniu głuchoniemego.
21 Ubyło dnia g. 2 m. 20.

22 N.	11.p.Sw. Symforyana M.	10. Lawrentia	
23 P.	Filipa Beniamina	11. Jewpta M.	
24 W.	Bartłomieia	12. Fotia	
25 S.	Ludwika Króla	13. Maxima	
26 C.	Róży Panny	14. Michea Pr.	
27 P.	Cezaryusza	15. USPENIE.P.BOHO.	
28 S.	Augustyna B.	16. Dyomida M.	

Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 10. O zranionym Samarytanie.
29 Ubyło dnia g. 2 m. 46.

29 N.	12.p.Sw. Ścięcie S. Jana	17. Mirona	
30 P.	Felixa M. Gaudencyi	18. Flora i Lawra	
31 W.	Raymunda	19. Andreia M.	

Dnia 3 Sierp. (=2 Lipca) Imię Jęj JM. Maryi Fedorowny i N. W. X. M. Pawłowny
Dnia 18 Sierpnia (6 Sierp.) Urodziny Jęj Cesarzowieczowskiej Mości N. W.
Xiężniczki Maryi Mikołajewny.
Dnia 27 Sierpnia (15 Sierpnia) Imieniny Jęj Cesarzowieczowskiej Mości N. W.
Xiężniczki Maryi Mikołajewny.

☾ Pierwsza kwadra Sierpnia
dnia 1. o g. 11 m. 20 w nocy.
Wypogodziło się, wiatry z kur-
zawą.

☾ Pełnia dnia 9. o g. 8 m. 57
wieczór. Pogoda, dalej pochmu-
rza się, deszcz z grzmotami.

☾ Ostatnia kwadra d. 17. o g.
m. 56 wieczór. Parno, pogoda
ciąga lecz i wietrzno.

☾ Now Września d. 24. o g. 3
m. 51 po południu. Pochmurno
lecz gorąco przy końcu wietrzno

☾ Pierwsza kwadra d. 31. o g.
10 m. 7 rano. Pochmurno, gorą-
co, w końcu się wypogadza.

Święta żydowskie.

3 Tyszebeaw. Post zburzenie Jerozo-
liny.
7 Szabas Nachmu radosny.
9 Chamisza eser beaw, dzień radosny
14, 21 Szabas.
24 Rozchodesz Elul.
25 dito dito 1 Elul — 28 Szabas.

W tym miesiącu gospodarz dobry zajmuje się cały żniwem i kończy go.

Dni.	Święta. Rzymskie	Święta. Ruskie.	Zn.	Lunacye.
1 S.	Idziego Opata i Justa M.	20. Samuila I ro.		
2 C.	Szczepana Króla	21. Etadeia Apo.		
3 P.	Eufrozyny	22. Ahaftonyka		
4 S.	Rozalii Panny.	23. Łupa M.		

Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 17. O uzdrowieniu 10 trędowatych.

5. Ubyło dnia g. 3. m. 10.

5 N.	13.p.Sw. Wiktoryna M.	24. Iewtychia	
6 P.	Zacharyasza Pro.	25. Warst i Tita A.	
7 W.	† Reginy Panny	26. Adryana i Natalii	
8 S.	NARODZENIE N.M.P.	27. Pimena Wyznawcy	
9 C.	Seweryna	28. Moysieia Mury	
10 P.	Mikołaja z Tolentynu	29. USIK, KŁA. JOAN.	
11 S.	Prota i Jacka Męcz.	30. Alexandra	

Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 6. O służeńiu Bogu i mamonie.

11. Ubyło dnia g. 3. m. 32.

12 N.	14.p.S. Gwidona Wyz.	31. Poł z. poi P. Boho.	
13 P.	Maureliusza	1. SEPTEM. Symeona	
14 W.	Podwyższenie S. Krzy.	2. Mamanta M.	
15 S.	† Nikodema Męcz.	3. Anstyma	
16 C.	Cypryana i Eufemii	4. Wawitły	
17 P.	† Justyna M. i 5 Ran S. Fr.	5. Zachary Pro.	
18 S.	† Józefa z Kopertynu	6. Czudo S. Michała	

Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 7. O wskrzeszeniu syna wdowy.

9. Ubyło dnia g. 4 m. 4. 21 porównanie dnia z nocą, Jesieni początek.

19 N.	15.p.S. January. B.F.M.	7. Sozanta Mucz.	
20 P.	Eustachiusza	8. ROZDEN. P. BOHO.	
21 W.	Mateusza Apostoła	9. Ioakima i Anny	
22 S.	Maurycego.	10. Minodory	
23 C.	Tekli Panny i Męczen.	11. Fteodory	
24 P.	Gerarda Biskupa	12. Astonoma	
25 S.	Kleofasa Biskupa	13. Kornwtya	

Ewangelia u Łukasza S. w R. 14. O uzdrowieniu opu chłęgo.

25 Ubyło d. g. 4 m- 28.

26 N.	16.p.Sw. Cypryana M.	14. Wozd. Czes. Kresta.	
27 P.	Kosmy i Damiana	15. Nykity	
28 W.	Wacława Króla	16. Iozefata i Effemii.	
29 S.	Michała Archaniola	17. Sofii Mucz.	
30 C.	Hieronima Doktora	18. Ewmenya	

Dnia 11 Września (30 Sierpnia) Imieniny N. Alexandra Pawłowicza oraz Imieniny N. Cezarzewicza W. X. Alexandra Mikołajewicza i Święto Orderu S. Alexandra Newskiego.

Dnia 17 Września (5 Września) Imieniny Ję J. M. Elżbiety Alexeiowny.

Dnia 24 Września (12 Września) Narodzenie N. W. X. Anny Fedorowny.

Dnia 27 Września (15 Września) Koronacya N. Alexandra Pawłowicza Samowładcy całej Rosyi i Króla Polskiego i Ję J. M. Elżbiety Alexeiowny

Połnia d. 2. o g. 1 m. 3 z południ. Pogoda, dalej pochmurza się, deszcz z gradem.

Ostatnia kwadra d. 16 o g. 8 m. 40 rano: Deszcz pada, potem pogoda.

Now Października d. 22 o g. 11 m. 51 wieczor. Pochmurza się, wietrzne powietrze zimne.

Pierwsza kwadra d. 30. o g. 0 m: 56 po północy. Zimne powietrze, świecenie słońca, naprzemiany pochmurno.

Święta żydowskie.

4, 11, 18 Szabas.
23, 24, Rozhaszona pierwszy Tyszyr,
Nowy rok 5585.
25 Szabas tszuwe.
26 Zomgedalia, post,

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Lunacye.
1 P.	Remigiusza Biskupa	19. Trof. ma	♂	
2 S.	Aniołów Stróżów	20. E-staffa	♂	
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 22. O miłości Boga i bliźniego. 2. Ubyło dnia g. 5 m. —				
3 N.	17.p.S. Kandyda M.	21. Kondrata Apo.	♂	
4 P.	Franciszka Serafińskiego	22. Fokia Mucz.	♂	
5 W.	Placyda Męczennika	23. Zaczat S. Joa. Kre.	♂	
6 S.	Brunona Wyznawcy	24. Fiektý Mucz.	♂	
7 C.	Justyny Pan. i Męczen.	25. Ewrosynyi	♂	
8 P.	Brygitty Wdowy	26. IOANNA. BOHO.	♂	
9 S.	Dyonizego Bis. Mecz.	27. Kałystrata	♂	
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 9. O uzdrowieniu Paralityka 9. Ubyło dnia g. 5 m. 22.				
10 N.	18.p.S. Franciszka Bor.	28. Herytona	♂	
11 P.	Placydy Panny	29. Kiryaka	♂	
12 W.	Maximiliana Biskupa	30. Hryhorya	♂	
13 S.	Edwarda Króla	1. OKT. POKA.D.B.	♂	
14 C.	Kalixta Papieża	2. Kipryana	♂	
15 P.	Jadwigi i Teressy	3. Dyonyssa	♂	
16 S.	Gawła Opata.	4. Jeroftcia.	♂	
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 6. O wzwaniu na gody weselne 17. Ubyło dnia g. 5 m. 34.				
17 N.	19.p.S. Elremy. i Lucy.	5 Charytyny	♂	
18 P.	Łukasza Ewangelisty	6. Ełomy	♂	
19 W.	Piotra z Alkantary	7. Serchia i Wakcha	♂	
20 S.	Jreny Panny	8. Pełachii	♂	
21 C.	Urszuli Panny	9. Jakowa Apo.	♂	
22 P.	Korduli Panny i Alfon.	10. Ewłampia	♂	
23 S.	Jana Kapistrana Wyz.	11. Fitypa Apo.	♂	
Ewangelia u Jana S. w Roz. 4. O synie królewskim. 23. Ubyło dnia g. 6 m. 16.				
24 N.	20.p.S. Rafała Archa.	12. Prowa Mucz.	♂	
25 P.	Kryspiny i Kryspiniana	13. Karpa Mucz.	♂	
26 W.	Ewarysta Papieża	14. Nazarya Mucz.	♂	
27 S.	Jwona Wyznawcy	15. Łukiana Mucz.	♂	
28 C.	Szymona i Tadeusza A.	16. Łonhina Mucz.	♂	
29 P.	Narcyssa Biskupa	17. Osyi Pro.	♂	
30 S.	Zenobii Panny	18. Łuki Apo.	♂	
Ewan. u Mate.S. w R. 18. O dłużniku i słudze złośliwym 26. Ubył: d. g. 6 m. 58				
31 N.	21.p.S. Włfganga Bis.	19. Joila Pro.	♂	

Pełnia d. 8. o g. 5 m. 20 rano
Wietrzne powietrze pochmurno
na przemiany świecenie słońca,
przy końcu deszcz.

Ostatnia kwadra d. 15 o g.
5 m '49 wieczór. Pogoda, wie-
trzne powietrze, nocne przy-
mrozki.

Nów Listopada d. 22 o g.
9 m: 23 rano. Pogoda, ciepło da-
łey wietrzne powietrze, po-
chmurno.

Pierwsza kwadra d. 29 o
g. 7 m. 27 wieczór. Pogoda przy
mocnym wietrze, przy końcu
wilgotno.

Święta żydowskie.

- 2 Szabas Jom Kiper, czyli sądny dzień, Post.
- 7, 8, Sukos, czyli pierwsze święta kuczki uroczyste.
- 9 Szabas cholhamoed — 10, 11, 12, cholhamoed, wolne święta
- 13 hoszane raba, czyli święto palmowe wolne.
- 14 Szima: Aceres i ostatnie święta ku-
- 15 Symchas Tora i szuki uroczy. i weso.
- 16 Szabas bereszys i Jsrachag radosny
- 22 Rozehodesz cheszwan.
- 23 dito dito Szabas i i cheszwan.
- 30 Szabas.

Dnia 10 Października (28 Wrześ.) parodzi. N. Wielkiej. X. Olgi Mikołajowny
Dnia 26 Października (14 Października) Narodzenie Jęj J.M. Maryi Fedorow.

W tym miesiącu wykopie się warzywo z ogrodów, odbiera się miód pszczołom, zarybia stawy i rozpo-
czyną robotę około lnu i konopi. Gdzie są winnice w téj porze bywa winobóir. Jeśli pora roku pozwoli
uprawiać się pola po zebraney oziminie na zboże iare. Strzygą się owce.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Lunacye.
1 P.	WSZYSTKICH ŚW.	20. Artemia		
2 W.	Dzień Zaduszny	21. Haryona		
3 S.	Huberta	22. Awerkia		
4 C.	Karola Boromeusza	23. Jakowa Mład Apo.		
5 P.	Za Haryasz i Elżbiety	24. Arefty Mucz.		
6 S.	Leonarda Wyznawcy	25. Markiana Mucz.		

Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 22. O oddawaniu czynszowey monety.

7. Ubyło dnia g. 7. m. 10.

7 N.	22.p.3. Engelberta	26. Dymitya M.	
8 P.	4Korona. i Opie. N.M.P.	27. Nestora M.	
9 W.	Teodora Męczen.	28. Terentina	
10 S.	Seweryna	29. Anastasyi	
11 C.	Marcina Biskupa	30. Zenowya M.	
12 P.	Marcina Papieża	31. Stachia Apo.	
13 S.	Dydaka Wyznawcy	1. NOVEM. Kormy	

Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 9. O wskrzeszeniu córki śpiącej.

13. Ubyło dnia g. 7. m. 30.

14 N.	23.p.3. Stanisła. Kost.	2. Akindyna M.	
15 P.	Leopolda Wyznawcy	3. Akepsyma M.	
16 W.	Edmunda Biskupa	4. Joanykia Pro.	
17 S.	Salomei Panny	5. Hałaktyona	
18 C.	Grzegorza Cudotwórcy	6. Pawła Archi.	
19 P.	Elżbiety Królowey	7. Jerona	
20 S.	Felixa Walezyusta	8. SOBOR S. MJ. AL.	

Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 24. O powszechném spustoszeniu.

21. Ubyło dnia g. 7. m. 54

21 N.	24.p.3. Oharowa. N.M.P.	9. Onysyfora	
22 P.	Cecylii Panny i Męcz.	10. Erasta	
23 W.	Klemensa Papieża	11. Myny Mucz.	
24 S.	Jana od Krzyża	12. Joanna Młost.	
25 C.	Katarzyny Panny i M.	13. Joanna Złotoust	
26 P.	Konrada	14. Fitypa Apo.	
27 S.	Barlacema i Józefa	15. Hurya Sam.	

Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 21. o znakach na niebie i na ziemi.

27. Ubyło dnia g. 8 m. 20.

28 N.	1. Adw. R. fina Męcz.	16. Matfteia Apo.	
29 P.	Saturnina Męczen.	17. Hrehoria Epy.	
30 W.	Andrzeia Apostoła	18. Platona M.	

Dnia 20 Listopada (8 Listopada) Imieniny N. W. X. Michała Pawłowicza i wszystkich Imperatorskich Rossyiskich Orderów.

 Pełnia d. 6 o g. 9 m. 7 wieczór. Pogoda z wiatrem, mroźne powietrze.

 Ostatnia kwadra d. 14 o g. 1 m. 43 rano. Pochmurno, mgliste powietrze, śnieg pada, przy-mrozki.

 Now Grudnia d. 20 o g. 9 m. 25 wieczór. Wilgotne powie-trze, dalej śnieg z deszczem pada, marźnie.

 Pierwsza kwadra d. 28 o g. 4 m. 20 wieczór. Wiatry z śniegiem, poczym się wypoga-dza, przy końcu mglisto.

Święta żydowskie.

6, 13, 20 Szabas.
21, 22 Rozchodesz Kislew, czyli 1 Kislew.
27 Szabas.

W tym miesiącu urządzenie lnu i konopi uzupełnia się, a przedziwo i młócenie zboża rozpoczyna! urządzają się kapusta i ma staranie o usposobienie wewnętrzne domowej wszystko na zimę. Pekelfleisch robi się w tej porze roku równie jak i marynaty. Używanie niewytrawionych trunków, iako to: miodu, wina i t. p. bywa szkodliwe.

Dni. Święta Rzymskie.		Święta Ruskie.	Zn.	Lutacye.	
1 S.	Eligiusza Biskupa	19. Awdya Pro.			
2 C.	Bibanny Panny	20. Prokli			
3 P.	Franciszka Xawerego	21. WOWOD.P.BO.			
4 S.	Barbary Panny i Mecz.	22. Fitymona			
Ewangelia u Mateusza S. w Roz. 11. Opowiesci Jana do Chrystusa. 5 Ubyło dnia g. 8. m. 26.					
5 N.	2. Ad. Sabby Opata	23. Amfłochia			
6 P.	Mikołaja Biskupa	24. Ekateryny			
7 W.	† Ambrożego Bisku:	25. Kłymenta			
8 S.	NIEPOKA.P.O.N.M.P	26. Alympia Stoł.			
9 C.	Walery Panny	27. Jakowa Pers.			
10 P.	Maryi P. Loretański	28. Stefana M.			
11 S.	Damazego Papieża	29. Paramona			
Ewangelia u Jana S. w Roz. 1. O poselstwie żydów do Jana. 11. Ubyło dnia g. 8. m. 30.					
12 N.	3. Adw. Synezyusza M.	30. And e a Apo.			
13 P.	Lucyi Panny.	1. DEKEMW. Nauma			
14 W.	Spirydyona B.	2. Awwakuma Pro.			
15 S.	† Euzebiusza	3. Sofonya Pro.			
16 C.	Antoniny i Adelady	4. Warwary			
17 P.	† Łazarza Biskupa	5. Sawwy Osw.			
18 S.	† Graevana Biskupa	6. NIKOLAIA Epy.			
Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 3. O Janie Opowiadającym Chrześ. 19. Ubyło dnia g. 8. m. 40. 21. Przesilenie dnia z nocą początek zimy.					
19 N.	4. Adw. Nemezyusza M.	7. Amwrosya Epy.			
20 P.	Teofila	8. Patapia			
21 W.	Toma za Apo.	9. ZACZATIA P. BO			
22 S.	Zenona Złnierza	10. Miny M.			
23 C.	Wiktoryi Panny	11. Dangifa			
24 P.	† Adama i Ewy	12. Spirydyona			
25 S.	NARODZENIE CHA.P.	13. Jewstratya			
Ewangelia u Łukasza S. w Roz. 2. O Syneonie i Annie Prorokini 25. Przybyło dnia m. 2.					
26 N.	1. p. B.N. SZCZEPA. 1.M.	14. Wityra M.			
27 P.	Jana Ewangelisty	15. Jefewterya			
28 W.	Młodzianków	16. Ahaea Pro.			
29 S.	Tomasza Kantuaryis.	17. Danyifta Pro.			
30 C.	Dawida Króla	18. Sewarsyana			
31 P.	Sylwestra Papieża	19. Wonyfantya			
Dnia 18 Grudnia (6 Grudnia) Imieniny N.W.X. Mikołaja Pawłowicza. Dnia 24 Grudnia (12 Grudnia) Pamiątka urodzenia N. Alexandra Pawłowicza Samowładcy całej Rosyi i Króla Polskiego.					
Święta żydowskie.					
4, 11, Szabas.					
16, 17, Chanuka.					
18 Szabas Chanuka, radosny.					
19, 20 Chanuka.					
21, 22, Rozchodysz Chanuka czyli i Tawas.					
23 Zoschanuka.					
25 Szabas.					
31 Asore bawes, post.					

W tym miesiącu młócenie zboża, spuszczenie drzewa na budalec, przedzenie i wszelkie zwozki i esłsanna droga dozwoli odbywać się powinny.

KSIEŻYC PLANETA PANUJĄCY ROKU 1824.

Księżyc z pomiędzy wszystkich Niebieskich ciał stoi naybliżej ziemi, ponieważ jego naydalsza odległość wynosi 520000, mil; on ma przyjemny kolor nierówno ciemny, jest ozdobą nocy, matką rosy, i wilgoci. Bieg swój skutecznia co 28, dni, godzin 7, minut 24, jest zimny i wilgotny.

Rok w powszechności.

Jest nieco więcej wilgotny, iak suchy i zimny.

Wiosna.

Jest bardzo wilgotna z przypadającemi czasem mrozami, cały Marzec jest zimny, Kwiecień dżdżysty, a Maj z początku piękny, potem deszcz i zimrozki następują, Czerwiec jest bardzo piękny, miewa czasami deszcz.

Lato.

Czasami ciepłe, częściej iednak zimne.

Jesień i Zima.

Na początku wilgotna, średnio zimna, przy końcu wcale mokra i zimna, Grudzień jest śnieżny, potem wielkie powodzie, przy końcu zimny, wszelako niepodobny. Mrozy zaczynaia się w Styczniu z wielkimi śniegami, poczem następują powodzie, początek Marca jest ostry i zimny, przy końcu ciepły i téy zimy owce i pszczoły giną.

Zbiory letnie.

Kiedy ten Rok gorące ma lato tedy się z sieybą wiosnianą później nie należy, jęczmień i owies udaia się średnio, równie groch

wyka, szocewica i proso zwykło się dobrze udawać, siana bywa dosyć ale mało potrawu.

Zbiory Oзимne.

Posiewy ozimne a osobliwie żytnie gdy te w jesieni wcześniej posiane i znacznie są duże, mają być owcami spasane, inaczej będą zagrube i więcej na słomę jak ziarno pożyteczne, ponieważ bardzo wybuiaia.

Sieiby Jesienne.

Powinno się siać tak wcześniej jak tylko można, gdyż przy zimnem powietrzu bardzo mało rośnie, a potem nastąpi zima; dla tego nie można owiec wypuszczać na posiewy, bo inaczej mało co albo nie zostanie, potrzeba wszystkie posiewy nadsiewać, bo w zimie przez częste powodzie wymulone bywaią.

Frukta.

Średnio się udaia. Ohmiel cierpi pospolicie szkodę na wiosnę przez snież i burze, żołądź bardzo drobna. Wina w tym roku bywa mało, ponieważ w jesieni dobrego powietrza spodziewać się niemożna.

Wiatry, powodzie i burze.

W zimie panuią nadzwyczajne, na wiosnę i latem niebardzo wiele.

Robactwo.

W tym roku niebywa wiele żab, kretów, węzów, szarańczy, ale dużo robaków w zbożu, iako też mnóstwo myszy.

Ryb, bywa w niektórych miejscach prawie do zbytku.

o PSZCZOŁACH.

Pszczoły dzielą się na trzy gatunki, to jest: na pszczoły właściwe czyli robocze, na samice i trutnie. Pierwsze trudnią się zbiorem miodu i wosku iako i budową plasterów, drugie mają staranie o swym płodzie, (Czerwie) o utrzymaniu czystości w ulach, i wytepianiu szkodliwych owadów, trzeci zaś rodzaj to jest: trutnie, wychodzą rzadko z ulów i żyją zupełnie z pracy cudzój. Rój ieden pszczoł składa się z 16stu 18stu a czasem i 20stu tysięcy pszczołek, a zawiera w sobie blisko tysiąca trutniów. Prócz tego znajduje się w każdym ulu iedna matka czyli Królowa, większa od innych i mająca lot ciężki: z nię wszystkie pszczoły pochodzą, a płodność iest ię nadzwyczajna. Składa ona podług mniemania 200 jaj na dzień, we t zech dniach wykluwa się z nich robak biały, głową do jedwabnika podobny, w sześciu dniach małe dorastają, a w piętnastu zamieniają się w formalną pszczołę. Czas roie ią ich bywa między początkiem Maja i końcem Czerwca. Wcałym wyroie iu niebywa więcej matek iak 4, lub 5, z których pszczoły pozabijawszy inne, obierają sobie jedną, ta zaś gdy z ula wychodzi, cały rój za nią ułaje się. Siadają tam gdzie matka usiadzie i nieodstępują ię ani na krok ieden.

Gdy pszczoły mają się roić na znaki następujące uważać należy:

1. Na dni kilka przed wyleceniem, osobliwie wieczorem, siedzą gromadnie przed oczkiem czyli otworem ula.

2. Mając już wylecieć, wielki szum i hrzek sprawują, na co pilnie uważać należy, ażeby, gdy z miejsca ruszą się, był stróż na pogotowiu któryby im pomieszkanie przygotował. Potrzeba pilnować roju od wschodu słońca aż do godziny piątej po południu, Najpewniejszy znak iest wylotu roju, gdy

pszczoły przy otworze ula na straży będące, najprzód nieporządnie rozbiegają się, potem na powetrze w górę wylatują, i więcej do pierwszego stanowiska swego niepowracają. Po nich albowiem cały rój, iakoby obóz, za danym znakiem wysypuje się. Rój siada na gałęzi najbliższém zielonego drzewa oczekując matki. Jeżeli zaś ten rój na kilka dzieli się części, rzecz pewna iż ma kilka matek. W ten czas doskonały pasiecznik zbiera ię, a osadziwszy nihy matkę wklatce, umieszcza w przygotowanym na to ulu. Pszczoły zaraz ul wygładzają, zatykają szpary gatunkiem nazwanym pierzgą, zbierającym z pączków i młodych gałązek olszyny, iesionu, topoli, wierzby i sosny. Dalej robią wosk z miodem, zanoszą w plastery i aby się nierozpływał cienką otaczają błonką. Gdy pszczoły są mocne a ule małe, w tedy ule podnoszą się, kopią się dotki spodem, wstawiają słomiane lub drewniane sztuki, i opatrniają się plnie, aby myszy nie wkradały się, lub inne iakie robactwo szkodliwe. Pszczoły przeczuwają wiatry i sfoły, i w ten czas pozostają w ulach. W dzień pogodny wylatując na robotę; iedne przynoszą wodę w pyszczku, drugie pytek kwiatowy na nogach i meszek delikatny, inne tym czasem w ulu pracują. Uprzątaią w nim wszelkie nieczyścioty; pszczołę obcą dla zdobywcy do ula wkładając się, poznają i zabijają, gdy zaś miodem iest obciążona, w ten czas ią dla zdobywcy miodu do swego towarzystwa przyimują. Ztąd pochodzi iż iedne drugim często miód wydzierają, lecz ucśnione bronią się bardzo odważnie. Niemogąc się zaś oprzeć przewyższającym sile, mięszają się razem z napaśnikami i zjadają miód ile tylko mogą.

Naydawniejszy był sposób zbierania miodu, wyszukiwać pszczoły po laach, lecz dla większego pożytku swego, środek tenowy mniej korzystnym uznawszy zaczęli im z umysłu drzewa wydrążyć czyli bartnie robić. Względ atoli koniecznie na to

mieć należy aby takowe bartnie wyrabiane były w téj części lasu, gdzieby się znajdowały rośliny kwitnące od początku wiosny aż do końca lata, iak to: olzyna, topola czarna, porzeczki, iesion, łozina, wiklina, śliwy, tarnina, trześnie, wiśnie, zimowa dębina, dereń, lipa, iarzębina i t. p. Zima czyniąc pszczoły odrętwiałemi wiele ich wygubia, a iesli ieszcze gód przymiesza się do tego, straszną w nich sprawia kłeskę. Gdy pszczoły są zdrętwiałe zimnem nie niedzą, lecz ciepło chowają, iedzą wmiarę ile utracą przez oddech i łatwo wyjadają swe zapasy. Miejscami zamykają pszczoły na zimę w podziemnikach, co się o małych ulach ma rozumieć. Miejscami i to powszechniey zostawiają je na wierzchu w wielkich ulach, opatrzywszy je poprzedniczo dostateczną ilością miodu na wyżywienie zimowe, i zbiwszy po dwa ule w jeden w miesiącach przedzimowych. D starcza się im żywność, pod ładając pod każdy ul naczynie płaskie, dając w nim miód z wodą lub winem roztworzony. Tak czynić potrzeba na wiosnę i w każdym czasie ich niedostatku. Gdy ule opatrują się na zimę, należy zostawić otwory dla oddechu. N etrzeba ich także wczesnie otwierać, ani zbyt późno, w pierwszym razie ginie ich wiele, a w drugim oczyszczają się w ulu z materyi, która się w nich w piękny porze ożywia, a któryy zwykle pozbywają się za pierwszym wyłączeniem z ula. To czyszczenie sądzą niektórzy bądź dyssenteryą pszczolną, i dają im w tym razie na lekarstwo wosk surowy, niewyprawny, albo też pół funta cukru zmiśzanego z miodem, lub miodu roztworzonego z winem. żywność ta iesba dla pszczol bardzo i znacz nie je pokrzepia, lecz i unyżenie ich wygłodzenie przez ciąg dwóch lub trzech dni, w zamkniętym ulu, przy odjęciu im zupełnym plastrów, i miodu jest dla nich lekarstwem, które dla ochronienia młodzieży od zarazy uznano za najskuteczniejsze.

Robota pszczół w miesiącach Kwietniu

i Maja trwa bez przerwy od godziny 4tej zrana, prawie do godziny 2mej w wieczór.

Pszczoły młode i iednoroczne poznają po wosku białym, naymniey trzyletnie po wosku żółtym, ciemny zaś wosk oznacza nie pewny wiek ich starości. Pszczoły czworoletnie wydają roje słabe i niepszczerne, które ani się dobrze mnożą ani należyście pracują. Toż samo rozumieć się ma i o pniach p drzynanych. Podrzynać bowiem pszczoły mają zwykle od spodu wosk biały, łatwo się więc zwieść można w ich nabyciu nieobéyrzawszy ich poprzedniczo od góry i od spodu. Wreszcie trafia się i to niekiedy iż żł ludzie przedają roje zatraciwszy w nich matkę, co iednak łatwo iest poznać po plastrach nieplodnorodnych. Plodnorodne bowiem plastry okazują iż rój nie iest bez matki albo gdy na ulu przy oczkach pszczoły znaczną gromadą siedzą, i za zbliżeniem się do oczka i chuchnięciem w ul brzęczenie znaczne słyszeć się daje. Pszczoły przeprowadzać można od miesiąca Grudnia aż do Marca, to iest: nim się ogrzeje, a tym samym nim na paszę wylatywać zaczyna, ile że miód pod te czasy niepodlega wstręśnieniu przez przewóz, a przytym pszczoły niezarobiwszy ieszcze ulow w czasie ciepłym, mogłyby je opuścić i zrażone innego sobie szukać siedliska.

Jeżeli potrzeba z daleka roje sprowadzać, najlepiy to iest uskutecznić samą drogą, aby się ule ponierównych drogach nietręsty. Dnie mniy pogodne, nocce, poranki i wieczory, są do tego nayzdatnieysze.

Skoro pszczoły z ulami już na właściwe miejsce sprowadzone zostają, nietrzeba ich ani otwierać ani stawiać w przeznaczonym miejscu aż dopiero w wieczór, dla tego aby po nocnym odpoczynku nazajutrz zrana wleciały, na eży je poprzedniczo okurzyć dymem z krowiego łajna, lub z owsianny słomy, albo też ze starego płótna. Takowy dym pszczoły lubią i nim się poruszają.

Trafia się iż mając podostatkiem ziół, jednak brakuje im pożywienia, zwłaszcza gdy lato było zbyt suche lub zima wolna. Co można poznać albo z letkości ula lub ze słabości pszczół wchodzących i wychodzących z niego, iakoteż z pszczół pośniętych około ula. W takim przypadku trzeba im dawać miodu w płaskich naczyniach, ustawsy go wprzód drobnymi papierkami aby pszczoły w nim nie grzęzły, lub w iakimkolwiek innym sposobie tak go urządzić by je od zatopienia ocalić, miód ten miesza się z mąką hobową lub tatarczaną, z winem albo wódką, daie się im co tydzień tego pokarmu, a ieszcze lepićy samego wina lub wódki dawać im w płytkich naczyniach, a to aby niepotonęły. Podziwienia godną iest rzeczą iak pszczoły sobie w winie lub w wodzie smakują, czyli to z powodu upodobania smaku tych rzeczy, czyli też dla zdrowia. Nakoniec wszystkie stare ule, molów pełne, przeyrzeć i po oczyszczać potrzeba, a plastry mające odpadać powyimować. Uryna lub wino stone, obmywając nim ule, ma bronić pszczoły od mulów i innego robactwa, kadzenie zaś przez trzy dni szmatami, melissą i dzięcielin od wilgoci. Dym albowiem takowy, wysusza wilgoć zaraźliwą dla pszczół z deszczu lub śniegu zdarzyć się mogącą.

DOKOŃCZENIE o LESIE ZACZAROWA:

Wyciąg z pieśni 18, Jerozolimy wyzwoloney przez Tassa.

Rinaldo który był uszedł z obozu, a którego Rycerze Chrześcijańscy za rozkazem Godfryda wyrwali z łona Armidy, przybywa do mieysc w których go naczelný wódz Chrześcijan oczekiwał.

„Panie, rzekł do niego pierwszy z upokorzeniem, popędliwość wznieciła niegdyś zemstę we mnie przeciw Rycerzowi który już nieistnieje, zgwałciłem twe ustawy, lecz żal i zgryzoty ukarały mnie za to do-

statecznie. Spieszę na twój rozkaz aby ci się przypodobać a dla zmazania méy zbrodni, gotów iestem wszystko przedsięwziąć, co mi twa wola przepisz.”

Godfryd przyeiska go do swych piersi i tak mu odpowiada:

„Zapominam o twym błędzie, nieszczęściu i wykroczeniu. Abyś zaś za to wynagrodził, żądam iedynie tego, byś do siebie był podobnym, i uświetnił się nowemi czynami Rycerskiemi. Przyspiesz zgubę naszych nieprzyjaciół a tym samym i nasze zwycięstwo, idź i pokonay potwory lasu zaczarowanego.

Ten bór starożytny który dostarczał drzewa na wystawienie narzędzi wojennych, został siedliskiem trwogi i przestachu, nikt nieśmie iść do niego z siekierą, a pozbawieni taranów, staniemy się przedmiotem szyderstwa nieprzyjaciół, y wszystkie nasze usiłowania będą czcze i daremne. Niechay ten przedmiot boiaźni dla ogółu rycerzy naszych, stanie się powodem dla ciebie nowego zwycięstwa.

Młody bohater podejmuie się z wyrazem skromności poświęcić na prace i niebezpieczeństwa które na niego czekają. Na iego twarzy wyczytać można pewność pomysłnego skutku, o którym zamilczają usta iego. Gwelf, Tankred, i inni znakomici Rycerze biegną do niego, on podaie im rękę i ściska ich uprzejmie.

Z podobną przychylnością przyjmuie tłum innych żołnierzy, krzyki radosne rozlegają się wszędzie, cały obóz zbiega się do niego; możnaby mówić że powraca iako zwycięzca narodów wschodnich i południowych.

Otoczony licznym orszakiem, wchodzi pod swój namiot i siada wpośród swych przyjaciół, rozmawia z niemi długo o wojnie i o lesie zaczarowanym; nakoniec rozchodzą się, sam tylko pustelnik pozostaie i tak mówi do niego: Widziałeś, Panie, cuda zadziwiające, okropny powab roszkasy obłąkał twe kroki wraz z twą odwagą

daleko od nas. O! ileż to niewinienieś
dziękczynień Naywyższemu Panu i Władcy
Natury całej? wydiera Cię czarodziey-
skiej potędze i powraca na łono rycerzy
od których się po twym uniesieniu od-
dalileś. Może wybiera Cię, za pośredni-
ctwem Godfryda za wykonacza naywyż-
szej woli swojej; ale nie należy uzbraiać
ręki plugawey na wykonanie wielkich ie-
go zamiarów. Gruba zastona jeszcze o-
krywa twe oczy, dusza twoja jeszcze iest
pogrążona w kałuży nieprawości, a wszy-
stkie wody Nilu, Gangesu i Oceanu nie-
mogłyby iey powrócić pierwiastkowej nie-
winności. Samo tylko niebo może zatrzeć
haniebne ślady ułomności twoiej. W świę-
tym upokorzeniu błagay iego litości, wy-
znay twe przewinienia nayskrytsze a łzami
i modlitwą staray się z nim poiednać. —
Na te słowa Bohatyr zapomina o swej
wyniosłości i gorzko opłakuie swe wy-
stępne miłości; z sercem skruszonym, z
wzrokiem spuszczoneym klęka przed pustel-
nikiem i spowiada się przed nim wynu-
rżając mu wszystkie błędy młodości swo-
iej. Piotr w Jmieniu Boga odpuszcza mu
i rozgrzesza go. „Jutro, mówi do niego,
ze wschodem słońca pójdiesz na tę górę,
którey wierzchołek złocą pierwsze promie-
nie zorzy i tam złożysz hołd Wiekuistę-
mu. Z tamtąd uday się do tego lasu za-
mieszkałego od tylu czczych złudzeń i cie-
niów zwodniczych. Pokonasz te olbrzymy
i te potwory, ieśli zdołasz nowych ustrzedz
się błędów. Niechay ani krzyk boleści,
ani głos rokoszy niezmiękczy serca twego.
Zaklinam cię, bądź nieczułym na słodkie
uśmiechy, na pieszczone weyrzenia piękno-
ści, wzgardź zwodniczymi prośbami.“

Rycerz którego te mądre przestrogi za-
palaia, pała chęcią bieżeć co prędzey na
dopełnienie przedsięwzięcia, którego po-
myślność podchlebia żądom iego; myśli o
nim przez cały dzień i noc a w niecier-
pliwości obwinia iutrzenkę o opieszałość
w biegu. Nim pierwsze rzuciła promie-

nie, wdział na siebie zbroia, opuścił swój
namiot i towarzyszków, a sam ieden i pie-
szczo udał się w milczeniu na górę. Sta-
nawszy na iey wierzchołku, ukląkł z po-
korą, a obróciwszy się ku wschodowi wznioł
swe myśli aż do Tronu Wiekuistego Pana.
„O! mój Oycze, o! naywyższy mój Wład-
co, zawołał, racz weyrzeć litościwem o-
kiem na słabość i obłąkania moje; zley
na mnie lubą rosę twej łaski, zniszcz wszel-
ki zaród nieprawości i utwórz ze mnie no-
wego człowieka.“ Po ukończoney mo-
dlitwie, Rinaldo czuie w sobie podwoioną
odwagę i śmiałym krokiem postępuje ku
lasowi. Przybywa nakoniec do obwodu
tych mieysc straszliwych na których samo
spoyrzenie wstrzymało mężstwo naydziel-
niejszych rycerzy. Lecz ten bór niewy-
stawia oczom iego nic takiego co by go
przestraszało lub zadziwiało, doznaje w
nim cienia chłodu przyjemnego. Postępu-
ie dalej, wyborna muzyka zachwycza uszy
iego, zdaie mu się słyszeć szmer strumy-
ka, powiew wiatru wśród liści, przyie-
mny głos słowika, dźwięki dobrane roz-
maitych narzędzi muzycznych i głosów
nayszczesniejszych. W krótcie zamiast tey
miłej melodyi i dobranego koncertu sły-
szy trzask piorunów i okropne huk grzmo-
tów. Zdziwiony tą odmianą zatrzymuie się,
poczym postępuje krokiem wolnym i prze-
rywany, natrafia iedynie na rzekę, którey
wody ciche i przezrocyste płyną po czy-
stym piasku. Brzegi iey są ozdobione
przyjemną zielonością, które kwiaty na-
pełniaia wonią, oblewa ona las swym krę-
tym biegiem, iey wody rokoszne tworzą
kanał, który go odwilża i podziela, a
szczęśliwą odmianą, las skropiony iey
kryształami upiększa ią swym cieniem. —
Rycerz szuka gdzieby się mógł przez nią
przeprowadzić, w tym nagle staie most na
złotych arkadach i przedtawia mu obszer-
ną drogę; lecz zaledwie dochodzi do brze-
gu drugiego, wraz białwany powstaią, pie-
nią się i ryczą, most zapada się wśród

śal rozszrożonych, a ta rzeka tak rozko-
szna zamienia się w bystry potok. Rinal-
do ogląda się, widzi fale wezbra e i z
koryta wyszłe, raz da e o po-uwaia s e w lą ty
to znówu skupiaią się z sobą. Z tym wszy-
tkim ciekawość wiedzie go pod starożytne
drzewa. Wś ód tey dzikiey pustyni, co
raz to nowe dziwy uderzają i ściągają
wzrok iego na siebie. Źródła wytryskują,
kwiaty rosną pod iego nogami, tu lilia
otwiera się, a na innym znówu miejscu róża
rozwiła. Krynica skrapia ie swemi woda-
mi, a strumyk odbija ie od swey powier-
chni kryształowey. Wszędzie las staroży-
tny nową ma postać, wszędzie drzewa o-
krywają się nową zielonością. Na liściach
manna niebieska lśni s e iak rosa, nay-
czystszy miód ś eka z kóry drzew, pienia
radosne mięzają się z iękami boleści. Gło-
sy ludzkie łączą się zgodnie ze śpiewem
ptaków, z szmerem wód i z szumem powie-
trza, lecz ten ko cert niewidzialny ukry-
wa się przed oczami rycerza.

Pod ten czas kiedy on niespokojnym
okiem te miejsca obiega, i gdy umysł iego
niepoświadcza uludzenia zmysłów,
spozstrzega mirt na miejscu odosobnionym
i bieży do niego: roślejszy od palmy i
cyprysu, mirt ten panuje nad innemi drze-
wami i здаie się być władcą tego lasu.
Rinaldo zatrzymuje się, spozstrzega cud
nowy, dąb rozdwaia się, a z pod iego prze-
dartej kory wychdzi Nimfa młoda iak
wiosna w przepysznym stroju. Tysiące
drzew innych wydają tyleż Nimf. Ra-
miona ich są gołe, włosy w pierście-
niach złotych pływają po ich barkach.
Podobnie na widowniach lub obrazach
przedstawiają nam b ginie leśne, z tą
tylko różnicą iż amant łazu i koleczu
mają lutnie, arfy i gitary. Rozpoczynają
taniec i formują okrag około mirtu
i naszego rycerza, tańcując śpiewają wszy-
stkie razem: „Szczęśliwy ten dzień w któ-
rym do naszych lasów przybywasz o! lu-
bny kochanku Pa ni naszej i jedyny przed-

miocie iey miłości i nadziei. Umierała
ca od pocisku który zranił iey serce, tra-
wiona od ognia który ją pożera, spodzie-
wa się za twoim powrotem iedyg e o-
calenia życia. Ten las niegdyś tak cie
mny, schronienie właściwe iey boleści u-
śmiecha się na twój widok i naypiękniey-
sze przybiera postacie.“ Dzwiki czuły ze
ieszcze wychodzą z mirtu który podobnie
rozdwaia się. Nigdy w lasach baiecznych
starożytności niewidziano cudów p do-
bnych, raz ukazuje się Nimfa, drugi raz
B gini. Rinaldo patrzy na nią, poznaie
w niej Armidę i twarz iey czarującą. —
Wlepią wzrok w niego, w którym boleść,
radość, i tysiąc innych ieszcze uczuców
są pomieszane. Nakoniec zawoła, „głā-
dam cię, powracasz do kochanki którą o-
puściłeś! Jakiż twój zamiar? czyli przy-
chodzisz przytomnością twoją cieszyć me
strapienia i osłodzić tęsknoty? lub czy
pragniesz prześladować mnie w tym schro-
nieniu i wypędzić z niego? ach! okrutny,
ukrywasz przedemną twe piękne oczy, a
sam tylko oręż pokazuiesz! Czyż ko-
chanka lub też nieprzyjaciela w t bie
znayduię? a więc dla nieprzyjaciela wy-
stawiłam ten most po którym przeszedłeś,
wyprowadziłam te rozliczne i wonne kwia-
ty, te przyjemne źródła i krynice i uprzą-
tnęłam wszystkie przeszkody któreby cię
były koniecznie wstrzymały? Jeśli mnie
ieszcze kochasz, zdejm ten szyszak
obrzydły, i pokaż mi te oczy które
ubóstwiam, niech me usza i me ł no
przycisnie Cię do siebie, niechay przynay-
mniey ręka moia nściska twoją!“ To mó-
wiąc, spogląda na niego wzrokiem rozczu-
lonym, śliczne iey lica blednieją, ięki, i łka-
nia wydobywają się z iey piersi, iey o-
czy brodzą we łzach. Na widok tych zmy-
ślnych boleści zdziwiona litość zmięczy-
łaby naytwardszą opokę. Czuty, ale roz-
tropny Rinaldo d bywa pałasza. Id ie
prosto do mirtu, mara przyczepia się do
drzewa, a obejmując rękami pień iego,

wola: „Nie, okrutniku, przecież niewyrzadzisz mi tej obelgi i krzywdy, niezetujesz drzewa z którym połączona jestem! porzuć, porzuć to żelazo, lub utop go w sercu nieszczęśliwej Armidy; potrzeba ci pierwej przebić me łono, poszarpać nie wnętrzności. zanim twój pałasz dosięgnie mirtu którego bronię.. Nieubłagany Rinaldo podnosi ramię silne, nagle Armida nowe przybiera postacie; ciało iey grubieje, lilie i róże znikają z iey liców. ponurość i cienie obsiadają iey czoło, jest to olbrzym straszliwy, drugi Bryareusz stem rąk wyrabia pięćdziesiąt pałaszami, a stem drugich tyleż dzwiga tarczów. Olbrzym zgrzyta zębami i grozi, każda Niufa zamienia się podobnie w Cyklopa i cała błyszczy od stali. Bohatyra zadaie cios po ciosie drzewu które ięczy odbierając go. Na jego obronę cuda i potwory mnożą się, a las zamienia się w siedlisko piekła. Niebo zachmurza się, grzmi straszliwie. grom po gromie pada, burze i nawałnice rzezą, lecz serce rycerza niczego się niełeka, w braw całej naturze sprężonej przeciw niemu, ręka iego z pewnością nowe zadaie ciosy drzewu: na koniec ścina go, upada z łoskotem, widzieć tylko sam mirt, czary ustały a złudzenia i widziadła zniknęły. Powietrze jest ciche i spokojne, niebo jaśnieje w błękicie, uwolniony od czarodziejskiej mocy las, niema ani tych postrachów ani też tych piękności jakie mu nadała władza czarnoksiężnicza; okropność wprowadzie zawsze w nim panie, lecz ta jest naturalna. Zwycięzca nowemi doświadczeniami zapewnia sobie wygraną. Tak dokonawszy chlubnego dzieła, bieży na powrót do obozu, czekają go rycerze, a spostrzegwszy z dale a biegnącego wdają krzyki radosne, Piotr bowiem pustelnik zapewnił ich że Rinaldo już las odczarował. Pobożny Godfryd przyciska do swych piersi naszego bohatera i daie mu pochwały, których nikt zazd ościć mu nieśmie. „Panie, rzekł do

niego Rinaldo, stosownie do twych rozkazów, przedarłem się aż do tego groźnego lasu, widziałem i pokonałem potwory które go broniły. Teraz możesz wysłać do niego twych robotników, już żadna przeszkoda niewstrzyma ich w pracy.. Biegną natychmiast do lasu odczarowanego, tysiące drzew padają pod ich siekierami, sprowadzają je do obozu, a ręce biegłych kunsztmistrzów wystawiają nowe tarany i narzędzia mające służyć do zdobycia Jerozolimy.

ANEGDOTY.

(z dawniejszych czasów.)

1. Pewien wojskowy wszedł do miasta iednego znacznego w którym wiele było żydów bogatych, potrzebujących jego opieki i wdania się za niemi do Monarchv. Gdy mu oznaymiono iż naczelnicy Kabały, pragną Mu podobnie jak i inne władze złożyć hołd uszanowania, wzbraniał się przypuścić ich do siebie, mówiąc, że to są lu taie których przodkowie zamordowali niesprawiedliwie Boskiego Prawodawcę naszego, a przeto z niemi żadney sprawy mieć niechce. Doniesiono o tym starożytnym, którzy po wspólney konferencyi w tak ważnym przedmiocie, przyszli powtórnie do kommandanta, a prosząc o posłuchanie oświadczyli iż przynoszą mu 3000 duk. Oznaymiono mu to natychmiast, który po krótkim namysleniu się zawołał: „Niech wniydą ci biedni, wszakże oni, iak samo Pismo twierdzi, niewiedzieli co czynili i nieznali tego którego zamordowali.

2. Pewien ubogi, w młodym jeszcze wieku i w czernym zdrowiu, prosił jałmużny publicznie. Widok iego w iednych sprawiał oburzenie, a w innych wzgardę i nieuwagę na iego proźby. Pewnego razu gdy żebął jałmużny od przechodzącego cudzoziemca, ten zdziwiony i iego młodością i czerstwem zdrowiem, rzekł do

niego: iakże się niewstydzisz żebrać? albo niemożesz pracować? Ach! Panie, odpowiedział ubogi, gdybyś wiedział jaki mam wstręt od pracy, miałbyś litość nademną.

5. Pewien pasibrzuch filuterny wszedł do nieznałomey oberży, w pewnem zagraniczném mieście, kazawszy sobie dać obiad dostatni i z przednich potraw złożony, napiwszy się wina, potym kawy, zapaliwszy lulkę, gdy goście poodchodzili, wdał się w rozmowę z gospodarzem który umyślnie w sali jadalney oczekiwał na odebranie od niego należitości swoiey. Po wielu potocznych zapytaniach i odpowiedziach, pasibrzuch udający się za cudzoziemca pytał gospodarza o Rządzie, i ustawach krajowych. Grzeczny gospodarz wymienił mu niektóre ważniejsze, a pragnąc ukończyć rozmowę która go już nudzić zaczynała rzekł: „W naszym kraju mamy też i taką ustawę, że gdy jeden drugiemu wytnie policzek, musi za karę zapłacić pokrzywdzonemu 5, talarów. „Pasibrzuch na to: ach! to wybornie, co WPanu winienem za obiad, wino, kawę, i tytuł? gospodarz odpowiedział 3, talary. — A więc rzekł pierwszy, nie jestem przy pieniądzach lecz daj mi w pysk, i wyday 2, talary reszty. Wzruszył ramionami gospodarz i odszedł niezatrzymując więcej gości.

4. Pewna przytomna i bynajmniej nieobawiająca się czecznych strachów służąca, wystana była w wieczór bez światła do spiżarni do której się już poprzedniczo złodziey nożem uzbroiony zakradł, i oczekiwał dopóki się wszyscy niepospią, aby tym łatwiej mógł swe zamiary kradzieży i zabójstwa wykonać. Smiała dziewczyna otwiera spiżarnią nucąc sobie wesołą piosnkę, wchodzi niewiedząc o złodzieiu a szukając na półce oliwy po którą ją wysłano, z powodu ciemności maca z ostrożnością aby czego nieśfukła. Znajdowało się w tym miejscu wiele konopi odłożonych do przędzy, w które złodziey

weisnął się. Służąca macając wszędzie, łapie złodzieia za brodę, poznaie iż to nie są konopie lecz broda ludzka, lecz nielekliwa, przytomna i roztropna, mówi głośno i z gniewem: Przekłete konopie, oby przepadły, zaledwie znalazłam oliwę, muszę prosić Pani aby ie prędko ztąd wynieść kazała. To powiedziawszy nucąc dalej swą piosnkę odstepuie złodzieia, który bardzo był kontent iż niezostał, iak inniemal, dostrzeżony, zamyka spiżarnią i powraca do pokoju oznajmując państwu iż zakradł się hultaj iakiś brodaty do spiżarni i siedzi między konopiami. Zebrano natychmiast ludzi, uzbroiono ich, udano się do spiżarni i w rzeczy samey znaleziono złoczyńcę który, gdy go wiazano, oświadczył; że bardzo żałuje iż się iedney dziewczynie dał oszukać. Kiedy z tylu innych trudniejszych wybrnął przypadków. Tak to przytomność umysłu ratuje czasem w smutnym położeniu życia i majątek kilku osób.

5. Jeden Sędzia chełpił się z tego iż miał piękną i gładką rękę, na co ieden z przytomnych mu odpowiedział: Cóż dziwnego, że Pan masz tak piękną rękę, ponieważ ią często ludzie smarują!

6. Pewien kaznodzieia mając kazanie, spostrzegł kilku trzpiotów, którzy po długim kręceniu się po kościele, właśnie iakby ciężką i pożyteczną pracą umordowani oparli się wprost ambony obiema łokciami na ołtarzu. Widok takiey nieprzyzwoitości nieuszędł baczneho wzroku słuchaczy i kaznodziei, który chcąc im to dać poznać ile mógł naydelikatniey, w materyi stosowney rzekł: „Tak jest, wiek nasz nie tyle jest ieszcze zepsuty iak go obwiniają, dawniey albowiem musiano cielców zanosić na ołtarz, dzisiaj zaś one same na nim pokładają się.“ Zawstydzili się młodzieńcy swego postępku, oddalili z wolna od ołtarza i ieden po drugim wynieśli się pocichu i skromnie z kościoła.

T A B E L L A

Przychodu i odechodu Poczty konnych iako i wozowych do Warszawy i z Warszawy, z wyszczególnieniem dni i godzin.

Nro 1.

O D C H O D Z A.

w *Poniedziałek* o godzinie 8męj z rana: Poczta konna Petersburgska, Grodzieńska i Królewiecka, na Jabłonnę, Zegrze, Dzieżenin, Pułtusk, Rożan, Ostrołękę, Miastków, Łomżę, Stawiski, Szezuczyn, Graiewo, Raygrad, Kamionkę, Raczki, Suwałki, Rutki, Kalwaryą, Maryampol, Budka, Kalinów, Alexotę do Kowna, na Wilno do St. Petersburga. Z Łomży na Tykocin, Białystok, do Grodna — z Pułtuska na Maków, Prasnysz, Mławę, Neidenburg do Królewca i całych Pruss zachodnich. — z Jabłonną do Nowodworu i Modlina.

o godzinie 6tej po południu: Poczta konna Kaliska, Poznańska i Toruńska na Ostarczew, Błonie, Maszne, Sochaczew, Łowicz, Pleckiey, Dąbrowę, Kutno, Krośniewice, Kłodawę i Koło, Konin, Stupce, do Xięstwa Poznańskiego, Berlina całych Niemiec północnych, Francyi, Holandyi etc. — z Koła na Ceków do Kalisza, z Kłodawy do Łęczycy, Ożorkowa i Zgierza, z Sochaczewa na Kocierzew, Gombin, Gostynin, Kowal, Brześć, Nieszawę, Służewo, Toruń, Bydgoszcz, Chełmno, Grudziądz, Kwidzyn, Gniew, Czczew do Gdańska.

NOTANDUM. Ta Poczta bierze z sobą wszelkie listy, do Płocka, Lipna, w Brzeskie-Kujawskie, Płockie, Inowrocławskie, Gnieźnieńskie i Chełmińskie, do Pruss zachodnich i do Pomeranii etc.

Nro 1.

P R Z Y C H O D Z A.

w *Poniedziałek* od godziny 8męj do 9tej rano. Poczta konna Petersburgska, Grodzieńska i Królewiecka.

od godziny 8męj do 10tej z rana: Poczta wozowa Kaliska i Poznańska.

od godziny 8męj do 9tej z rana: Poczta konna Wrocławska.

od godziny 11tej do 2gięj po południu: Poczta konna Toruńska, z Brześcią Kujawskiego, Lipna, Płocka, etc.

Nro 2.

O D C H O D Z A.

w *Wtorek* o godzinie 10tej rano: Poczta wozowa Wrocławska na Raszyn, Żabiewolę, Mszechonów, Chrzczonowice, Mławę, Lubochnię, Wolborz, Piotrków, Mzurki, Rożniatowice, Zalesie, Widawę, Wielgie, Naramnice, Wieruszów, Kempno do Wrocławia, całego Szlęska Pruskiego, Czech i Saxonii. — Do Częstochowy, w Sieradzkę i Wieluńskie.

o godzinie 12tej w południe. Poczta wozowa Lubelska na Jezionę, Górę, Mniszew, Ryczywół, Kozienice, Granicę, Puławy, Markuszów, Lublin, Piaski, Krasnystaw, stary Zamość do Zamościa.

NOTANDUM. Tę Poczta odchodzą wszelkie listy w Sandomierskie, w Galicyę do Lwowa, Polesia, Wołynia, Ukrainy, Podola i do Państwa Tureckiego.

o godzinie 2gięj po południu. Poczta konna Siedlecka na Mitosnę, Mińsk, Cegłów, Porzewnicę, Siedlce, Międzyrzec, Białę, Zalesie, Terespól do Brześcia Litewskiego,

z kąd odchodzi tylko konna do tane-
nych Prowincyi Rossyiskich, Moskwy etc.

Nro 2.

PRZYCHODZĄ.

we *Wtorek* od godziny 7męj do 8męj rano.

Poczta konna Siedlecka.

Popołudniu od godziny 4tęj do 5tęj. Poczta wozowa Wrocławska.

Nro 3.

ODCHODZĄ.

w *Szrodę* o godzin. 6tęj w wieczór. Poczta konna Wrocławska tym samym traktem iak wozowa.

o godzinie 6tęj w wieczór. Poczta konna Krakowska na Raszyn, Tarczyn, Grojec, Starawieś, Mogielnicę, Nowemiasło, Drzewicę, Opoczno, Konskie, Radoszyce, Łopuszno, Małogoszcz, Siemsk, Żarnowiec, Jwanowice do Krakowa. — z Końskich do Kielc, z Krakowa do Zachodnięj Gallicyi Morawii, Węgier, Czech, Austrii etc.

o godzinie 10tęj rano. Poczta wozowa Kaliska i Poznańska tym samym traktem iak konna.

o godzinie 8męj w wieczór. Poczta wozowa Petersburgska, Grodzieńska, Królewiecka tym samym traktem iak konna, zabiera z sobą wszelkie pakiety i pieniądze do Rossyi, Nowodworu i Modlina.

Nro 3.

PRZYCHODZĄ.

w *Szrodę* od 4tęj do 5tęj *popołudniu*. Poczta konna Kaliska i Poznańska,

Nro 4.

ODCHODZĄ.

we *Czwartek* o godzinie 8męj rano. Poczta konna Kaliska, Poznańska i Toruńska. Tym samym traktem iak wozowa.

Nro 4.

PRZYCHODZĄ.

we *Czwartek* od godziny 7męj do 10tęj rano.

Poczta wozowa Lubelska.

od godziny 10. do 11. rano, Poczta wozowa Krakowska.

od godziny 4. do 5. *popołudniu*. Poczta konna Petersburgska, Grodzieńska i Królewiecka

Nro 5.

ODCHODZĄ.

w *Piątek* o godzinie 8męj rano. Poczta konna Petersburgska, i Grodzieńska, tym samym traktem iak wozowa.

Nro 5.

PRZYCHODZĄ.

w *Piątek* od godziny 8. do 9. z rana. Poczta konna Wrocławska.

od godziny 11. do 2. *popołudniu*. Poczta konna Toruńska.

od godziny 11. do 2. *popołudniu*. Poczta wozowa Płocka i Toruńska.

z rana od godziny 8. do 10. Poczta wozowa Siedlecka i Terespoliska.

Nro 6.

ODCHODZĄ.

w *Sobotę* o godzinie 12. w *południe*. Poczta wozowa Toruńska i Płocka. Tym samym traktem iak konna,

o godz. 2. *popołud:* Poczta wozowa Siedlecka. Tym samym traktem iak konna.

o godz. 6. w *wieczór*. Poczta konna Lubelska. Tym samym traktem iak wozowa.

o godz. 6. w *wieczór*. Poczta konna Wrocławska. Tym samym traktem iak wozowa.

o godz. 6. w *wieczór*. Poczta wozowa Krakowska. Tym samym traktem iak konna, i zabiera z sobą wszelkie listy, pakiety i pieniądze do Państwa Austriackiego i Włoch etc.

Nro 6.

PRZYCHODZĄ.

w *Sobotę* od godziny 8. do 10. rano. Poczta konna Krakowska.

od godz. 8. do 10. z rana. Poczta konna Lubelska.

od godz. 8. do 10. z rana. Poczta wozowa z Petersburga, Królewca, Suwałk, Łomży, Nowodworu i Modlina.

od 4. do 5. *popołud:* Poczta konna Kaliska i Poznańska.

NOTANDUM. Listy wszystkie do ekspedycji konnęj Poczty należące: godziną jedną; Pakiety zaś i pieniądze, które wozową Poczta odesłane bydź mają, dwoma godzinami przed oznaczeniem odejściem Poczty, przyjmowane będą: do Poczty zaś z rana o godz. 8. odchodzących, dniem wprzód do Ekspedycji oddawane bydź powinny.

Poczt-Amt Nadworny I. K. Mości. DANIELSKI.

JARMARKI NAYPRYNCYPALNIEYSZE *krajowe i zagraniczne.*

Augustów: 1, na Wierzbną Niedzielę. 2, na ś. Antoni z Padwy. 3, na ś. Bartłomię.

Babimost: 1, w Poniedziałek po Nawróceniu ś. Pawła. 2, w Poniedziałek po Środoposćiu. 3, na ś. Stanisław. 4, na śś. Piotra i Pawła. 5, w Niedzielę przed ś. Wawrzeniem. 6, w Poniedziałek po Narodzeniu Maryi Panny. 7, w Poniedziałek po ś. Marcynie. 8, na ś. Tomasz.

Beresteczko: na ś. Jłty, podług Ruskiego kalendarza.

Berdyczów: 1, dnia 26 Stycznia. 2, dnia 9 Kwietnia, 3, d. 23 Czerwca.

Biała: 1, we Czwartek i Piątek po Niedzieli Głuchéy. 2, we Czwartek i Piątek przed ś. Tróycą. 3, we Czwartek, Piątek i Niedzielę po ś. Krzyżu. 4, we Czwartek, piątek i Niedzielę po ś. Łucyi.

Białystok: na ś. Jan Chrzciciel.

Bieszk: na ś. Michał.

Błonie: 1, dnia 3 Lutego. 2, w Poniedziałek przed Niedzielą Kwietnią. 3, w Poniedziałek po przewodniéy Niedzieli. 4, na ś. Bartłomię. 5, na ś. Łukasz. 6, na ś. Elżbietę.

Boianowo Nowe: 1, w Poniedziałek po Niedzieli Środopostnéy. 2, w Poniedziałek po ś. Trócy. 3, w Poniedziałek po ś. Dominiku.

Brodnica: na ś. Jan Chrzciciel.

Brody: 1, na trzy Króle. 2, na ś. Łukasz.

Brześć Litewski: na ś. Agnieszkę.

Busk: na znalezienie ś. Krzyża.

Bieżun: 1, w poniedz: po ś. Walentym. 2, w poniedz: po niedzieli Judica. 3, na 3 Króle. 4, na Wniebowstąp: Pańskie. 5, w poniedz: po ś. Małgorzacie. 6, w poniedz: po

Narodz. P.M. 7, w poniedz: po Wszystkich Śś. 8, na ś. Mikołaja. Dzień wprzódy bydelny, na wełnę i len.

Biława: 1, 19 Marca. 2, 4 Maja. 3, 3 Lipca. 4, 23 Październ. 5, na ś. Tomasz.

Blaszk: 1, na N. P. Gromniczną. 2, na Quasimod. 3, na ś. Antoni. 4, w niedz: po ś. Janie. 5, na ś. Annę. 6, na ś. Roch. 7, na zajątrz po ś. Michale. 8, na ś. Katarzynę. 9, na ś. Tomasz.

Chełm: na Narodzenie Najsł. Maryi P.

Chodrowo: 1, na ś. Piotra w Okowach. 2, na Pokrowy.

Chopinice: 1, w poniedziałek po Nowym Roku. 2, w poniedz. po Środoposćiu. 3, w poniedz. po ś. Trócy. 4, na ś. Michał.

Ciechanowiec: na ś. Wojciech.

Czapin: 1, w Niedzielę Białą. 2, w poniedz. przed Związaniem Najsł. Maryi P.

Częstochowa: 1, w Niedzielę Wstępną. 2, w Niedzielę Świąteczną. 3, na Narodzenie Najsł. Maryi P. 4, na ś. Katarzynę.

Cudź w Województwie Sandomierskiem: 1, na Zielone świątki. 2, na ś. Jan. 3, w Niedzielę po ś. Bartłomieju.

Chojnice: (Kebnitz) 1, na ś. Jan Chrzciciel. 2, na ś. Mateusz. 3, na ś. Szymona Judy.

Cielęckie: 1, we Środę po trzech Królach. 2, we Środę po ś. Janie. 3, we Środę po Podwyższeniu ś. Krzyża, targ na wełnę. 4, na dzień 29 Czerwca.

Cmielów. mil 3 od Sandomierza, Jarmark sławny trzechdniowy na futra, fajanse i rozmaite inne rzeczy, zaczyna się ten Jarmark w dzień Ś. Jadwigi to jest: d. 15 Października.

Chorzelle: 1, w poniedz. po Bożém Ciele. 2, w poniedz. po Najsł. P. Szkaplerzném.

3, w ponied. po Najświęt. P. Narodzenia. 4, w poniedz. po Wszystkich Śś. 5, w poniedz. po ś. Mikołaju. 6, w poniedz. po Zapustach. 7, w poniedz. po Kwiatkach. 8, w poniedziałek po Filipie Jakobie.

Ciechanów: 1, w pierwszy poniedziałek po Nowym Roku. 2, po półpościu w pierwszy Piątek. 3, na ś. Marcin w Listopadzie. 4, na ś. Małgorzatę w Lipcu. 5, dnia 13 Lipca, na wełnę. 6, dnia 12 Listopada, na wełnę.

D*embrowa:* 1, w Zielone Świątki. 2, na Śś. Rozesłańców.

Drochobycz: na Niedzielę pierwszą po ś. Bartłomieju, podług Ruskiego kalendarza.

Dubno: na śś. Piotra i Pawła.

Dembice: 1, na trzy Króle. 2, na ś. Małgorzatę. 3, na ś. Bartłomiey.

Dobre: 1, na ś. Winc. 2, na śś. Fil: i Jakó.

Dolsko: 1, w poniedziałek po trzech Królach. 2, w poniedziałek po Septuagesima. 3, w poniedziałek po Misericordia. 4, we wtorek po Świątkach. 5, na ś. Wawrzenc. 6, na ś. Michał. 7, na ś. Andrzej.

Drzewica, w Powiecie Opoczyńskim między Radomiem i Piotrkowem, w Niedzielę Zapustną, targ jeneralny przez 5 dni na różne żywności, to jest: na ryby słone, jesiotry i inne takowe rzeczy etc.

E*łbląg:* 1, dnia 22 Lipca. 2, na ś. Marcin.

F*rankfurt nad rzeką Odrą:* 1, w Poniedziałek na Reminiscere. 2, w poniedziałek po ś. Małgorzacie. 3, w poniedz. po ś. Marcinie.

G*niezno:* na ś. Tróycę.

Goray: na ś. Andrzej.

Grajew: 1, na ś. Józef Oblubieniec. 2, na ś. Tróycę. 3, na Wniebowzięcie Najświętsz. Maryi P. 4, na wszystkich Śś.

Goślina murowana: we Czwartek mięsopustny, na Środopóście, na ś. Jerzy, w dzień Znalezienia ś. Krzyża, w poniedziałek po ś. Wawrocy, na ś. Bartłomiey, dnia 22 Września, 18 Październ. 23 Listopada, na ś. Tomasz.

Grońno: na Podwyższenie ś. Krzyża.

Gdańsk: 1, na ś. Dominik. 2, na ś. Marcin.

Grudziądz: 1, w poniedziałek po Niedzieli Suchéy. 2, w poniedz. po ś. Bartłomieju. 3, w poniedz. po ś. Katarzynie.

Głogów: 1, na 8 Maja. 2, na 17 Sierpnia. 3, na ś. Lucyą.

Grodzki: na Znalezienie ś. Krzyża.

Grońsko: na ś. Kazimierz. 2, na Znalezienie ś. Krzyża. 3, w Środę przed ś. Janem. 4, na ś. Michał. 5, na ś. Andrzej.

Gurzyń: Jarmarki i targ na bydło. 1, na Wniebowstąpienie Pańskie. 2, na 23 Czerwca. 3, na ś. Jakób. 4, na ś. Lucyą.

Guru. na dzień 17 Września.

Gombin: 1, dnia 14 i 15 Maja. 2, nazajutrz po Bożém Ciele. 3, nazajutrz po Narodzeniu P. M. 4, na ś. Mikołaja. Kramne i bydelne razem.

H*eryngrod na Wołyniu:* 1, na ś. Tróycę, 2, na Środopóście Ruskim. Tamże na przedmieściu *Mikulin.* 1, na ś. Włodzimierz. 2, w święto śś. Chleba Borysa.

Husiatyn na Podolu. 1, na dzień 7 maja, 2, na ś. Jan, wszystkie 4 Niedziele, Jarmarki podług Ruskiego kalendarza datowane.

Hłudsko i Borowniki w Woiewództwie Nowogrodzkim: 1, Dwuniedzielnny na Dziesiątuchę 10 Piątku po Wielkieynocy. 2, Czteroniedzielnny w dzień Ś. Jana Bohusława według Ruskiego kalendarza 24 Września a według Rzymskiego dnia 7 Paździer. 3, także Czteroniedzielnny na Wsi, jeden według Ruskiego kalendarza dnia 27 Stycznia, a Rzymskiego 7 Lutego.

J*anów pod Lwowem:* 1, na Nowy Rok Ruski. 2, na Najświęt. Maryą P. Gromniczną. 3, na Narodzenie Najświęt. Maryi P. 4, na ś. Andrzej. 5, na Wniebowstąpienie Pańskie. 6, na ś. Michał.

Janów w Powiecie Pilznieńskim: 1, w Zielone Świątki, 2, na Boże Ciało.

Janów w Powiecie Grodzieńskim. na Wniebowstąpienie Pańskie.

Jarosław: 1, na Popielec. 2, na Wniebowstąpienie Pańskie. 3, na ś. Andrzęy.

Jaroczyn: 1, na trzy Króle, 2, na śś. Filipa i Jakóba. 3, na ś. Bartłomiey. 4, po ś. Macinie.

Jlkucz czyli Jlkusz. 1, na Wniebowzięcie Najswięt. Maryi P. 2, w Niedzielę przed ś. Antonim.

Józefogród w Województwie Braclawskiém, Jarmarki wielkie na bydło, konie Tureckie, Tatarskie, Wołoskie, na bakalie i wszelkie oryentalne towary. 1, nazajutrz po Zielonych Świątkach według Ruskiego kalendarza. 2, nazajutrz po Pokrowach Ruskich.

Józefowo. 1, na trzy Króle Ruskie. 2, na ś. Józef. 3, na ś. Tróycę. 4, na ś. Mateusz. 5, na ś. Michał.

Józefów w Zamoyszczyźnie. 1, na ś. Annę. 2, na Wniebowzięcie Maryi Panny. 3, na Pokrowy według Ruskiego kalendarza. 4, na ś. Andrzęy.

Izbica. 1, na półpoście. 2, na ś. Annę.

Inowrocław. 1, w poniedziałek przed Zapusztami. 2, w poniedziałek przed Niedzielą Kwietnią. 3, w poniedziałek po Bożem Ciele. 4, we środę przed ś. Jakóhem. 5, we czwartek przed ś. Franciszkiem. 6, we czwartek po 1 Niedzieli Adwentu.

Janów. 1, na ś. Kazimierz. 2, na ś. Stanisław. 3, na ś. Jan. 4, na ś. Magdalenę. 5, na ś. Bartłomiey. 6, na ś. Krzyż. 7, na ś. Jadwigę. 8, na ś. Andrzęy.

K*eydany.* 1, w Niedzielę Wstępną. 2, na ś. Andrzęy. 3, na ś. Franciszek.

Kalisz. 1, na ś. Mateusz. 2, na ś. Małgorzatę.

Rem. w Niedzielę Środopostną.

Kempno. 1, na trzy Króle. 2, w Poniedziałek po Niedzieli Wstępnej. 3, na ś. Jerzy. 4, na ś. Tróycę. 5, na ś. Dominik. 6, na ś. Franciszek. 7, na ś. Katarzynę.

Kleszczele w Podlaśiu. dnia 18 Lipca iarmark wielki cały tydzień na bydło, konie wszelkiego rodzaju, i na wszelkie towary krajowe i zagraniczne bez wszelkiej opłaty.

Kobylin. 1, iarmark kramny w pierwszy Poniedziałek po Najswięt. Maryi P. Gromniczney, drugi kramny w sam Kwietni Czwartek, trzeci kramny na zaiutrz po Wniebowstąpieniu Pańskim, to jest w Piątek, czwarty kramny nazajutrz po Bożem Ciele, także w Piątek, piąty kramny dnia 27 Lipca, szósty kramny na zaiutrz po ś. Mateusz: Apostole, siódmy kramny 19 Listopada w sam dzień ś. Elżbiety, ósmy kramny 21 Grudnia w sam dzień ś. Tomasza Apostoła.

Przed każdym zaś jarmarkiem dwa dni na wieprze i bydło. Kiedy zaś jarmark przypadnie w Sobotę, to zawsze w Piątek poprzedzi się.

Rock: 1, d. 23 Kwietnia. 2, d. 2 Październ.

Konstantynów 3 mile od Wyszogrodu w Litwie. na ś. Małgorzatę.

Koszemini. 1, w poniedziałek po Niedzieli Głuchey. 2, w Niedzielę świąteczną. 3, na ś. Wawrzeniec. 4, na wszystkich SS.

Knyszyn: 1, na trzy Króle. 2, na Wniebowstąpienie Pańskie.

Kraków. 1, na ś. Jubilatę. 2, na ś. Stanisław. 3, na ś. Wit. 4, na ś. Jan Chrzciciel. 5, na ś. Piotra w Okowach. 6, na ś. Michał. 7, na ś. Jadwigę.

Krancik: 1, w poniedziałek po trzech Królach. 2, w poniedziałek po śś. Piotrze i Pawle. 3, w poniedziałek po ś. Franciszku.

Krasitów: 1, dnia 2 Stycznia. 2, d. 3 Lutego. 3, d. 5 Marca. 4, d. 5 Kwietnia. 5, d. 4 Maja. 6, d. 8 Czerwca. 7, d. 9 Września. 8, d. 15 Października. 9, d. 3 Grudnia. Z których, to jest: dnia 5 Marca. 8 Czerwca. 15 Października i 3 Grudnia, są dwuniedzielne.

Krasnobród: na Podwyższenie ś. Krzyża.

Krasnik: 1, na trzy Króle. 2, na ś. Marcin. 3, na ś. Elżbietę.

Kreba: 1, na śś. Filipa i Jakóba. 2, na Ścięcia ś. Jana. 3, w poniedziałek po ś. Mikołaju.

Królewiec: w poniedziałek przed ś. Janem.

Krotyszyn: dnia 14 Czerwca.

Kyrha: na Zwiastowanie Najsw. M.

Karczew: 1, na ś. Agnieszkę. 2, na ś.

ciech. 3, na Znalezienie ś. Krzyża. 4, na Wniebowstąpienie Pańskie. 5, na ś. Wit. 6, na ś. Bartłomiey. 7, na Podwyższenie ś. Krzyża. 8, na ś. Franciszek. 9, na ś. Leonard.

Kielce: 1, na ś. Agnieszkę. 2, d. 2 Listopad.

Kłodawa: 1, dnia 17 Stycznia. 2, w poniedziałek po Laetare. 3, we Czwartek po Bożem Ciele. 4, na ś. Jakób. 5, na dzień 1 Września.

Koło: 1, w poniedziałek po Judica. 2, na 3 Maja. 3, w poniedziałek po Bożem Ciele. 4, na ś. Michał. 5, na 29 Październik. 6, na 19 Listopada.

Konin: 1, na śś. Fabiana i Sebastjana. 2, na dzień przed Wniebowstąpieniem Pańskim. 3, na dzień przed Bożem Ciałem.

Kryba: 1, w poniedziałek po *Misericordia Domini*. 2, na śś. Piotra i Pawła. 3, w poniedziałek po ś. Franciszku.

Lipsk: 1, na Nowy Rok. 2, w Niedzielę Jubilate. 3, w Niedzielę po ś. Michał.

Leszczów: 1, na Zielone Świątki. 2, na ś. Michał.

Leszno: 1, w poniedziałek po 3ch Królach. 2, w poniedziałek po Niedzieli Białej. 3, w poniedziałek przed ś. Janem. 4, na ś. Idzi.

Leżańsk: na ś. Wojciech.

Lublin: 1, w poniedziałek po Najśw. M.P. Groźnicznicy. 2, na Zielone Świątki. 3, na ś. Szymona Judy.

Lubliniec: 1, w poniedziałek przed Bożem Ciałem. 2, w poniedziałek przed ś. Michałem. 3, na ś. Łucyą.

Lumszych czyli Lumszyca: 1, na ś. Alexy. 2, w Niedzielę przed ś. Mikołajem.

Lwów: Kontrakty na trzy Krole i na ś. Agnieszkę.

Lancut: na Wniebowstąpienie Pańskie.

Łaskarzew: 1, na trzy Króle. 2, na Niedzielę Starozapustną. 3, na ś. Kazimierz. 4, na Niedzielę Kwietną. 5, na Znalezienie ś. Krzyża. 6, na Zielone Świątki. 7, na śś. Piotra i Pawła. 8, na ś. Annę. 9, na Najśw. M.P. Wniebowzięcie. 10, na Podwyższenie ś. Krzyża. 11, na ś. Franciszek Seraficz. 12, na Wszystkich Śś. 13, na ś. Andrzeja. Każdy z tych Jar-

marków, zaraz w pierwszym dniu po Święcie odprawia się, a gdy święto wypada w Piątek lub Sobotę, tedy jarmark aż na Poniedziałek odkłada się.

Łęczna: 1, na Boże Ciało. 2, na ś. Idzi. 3, na ś. Mikołaj.

Łowicz: 1, na ś. Jan. 2, na ś. Mateusz.

Łuck: 1, na ś. Idzi. 2, na Narodzenie M. P.

Łuków: na Narodzenie Najśw. Maryi P.

Maciejów w ziemi Chełmskiej: 1, na Nowy Rok. 2, na ś. Jan. 3, na Porcyunkule Ruską.

Malbórg: 1, na śś. Filii i Jak. 2, na ś. Dioniz.

Międzychód: na Wniebowstąpienie Pańskie.

Międzyrzec: 1, w poniedziałek po Niedzieli Głuchey. 2, w poniedziałek po Cantate. 3, na Nawiedzenie Najświęt. M.P. 4, w poniedziałek po podwyższeniu ś. Krzyża. 5, w poniedziałek po ś. Pawle. 6, na Ofiarowanie Najświęt. M. P.

Mińsk: Kontrakty na ś. Józef; jarmark na ś. Andrzeja.

Mitawa: 1, na Narodzenie Najświęt. Maryi Panny. 2, na ś. Michał *vet. stil.*

Miłostaw: 1, na ś. Kazimierz. 2, na Znalezienie ś. Krzyża. 3, na śś. Piotra i Pawła. 4, na ś. Jakób. 5, na ś. Mateusz. 6, na ś. Leonard. 7, na ś. Tomasz.

Mszczonów: 1, na 25 Stycznia. 2, na ś. Marka. 3, na ś. Jan. 4, na ś. Bartłomiey. 5, na ś. Michał. 6, na dniu 9 Grudnia.

Możysk: 1, na ś. Jan. 2, na ś. Szymona Judy.

Mieszkowo pod Jarocinem: 1, na dniu 4 Stycznia. 2, na 1 Marca. 3, na 23 Kwietnia. 4, we Wtorek po Zielonych Świątkach. 5, na 8 Lipca. 6, na 10 Sierpnia. 7, na 4 Październik. 8, w poniedziałek po ś. Marcynie. 9, na 13 Grudnia.

Moszyn: 1, na ś. Macieja. 2, we Czwartek po Kwietnięcy Niedzieli. 3, we Środę po Przewodnięcy Niedzieli. 4, we Środę po Świątkach. 5, na dzień 28 Lipca. 6, na ś. Wawrzenc. 7, na 9 Września. 8, na 30 Września. 9, w Piątek po ś. Marcynie. 10, na ś. Stanisław Kostkę. 11, na ś. Mikołaj.

Nieświerz: Jarmark dnia 11 Lipca trwający przez trzy tygodnie.

Nowe miasto nad Pilicą w Woiewódz. Raskiem, jarmark czteroniedzielny, zaczynający się w dzień ś. Marcina 11 Listopada.

Nowogródek. Kontrakty dnia 30 Marca.

Nowe miasto nad Wartą. 1, w poniedziałek po ś. Trójcy. 2, na ś. Dominik. 3, na ś. Jadwiegę. 4, na ś. Katarzynę.

O*ber*. 1, na ś. Jan. 2, w poniedziałek po ś. Michale. 3, na ś. Tomasz.

Obornik. 1, na ś. Marcin. 2, na ś. Andrzey.

Ołyka. na Narodzenie Najsświętżey Maryi Panny.

Oplinica. na ś. Michał.

Opatowiec. na śś. Szymona i Judę.

Oborsk. 1, na ś. Kazimierz. 2, nazajutrz po Wniebowstąpieniu Pańskiem. 3, nazajutrz po Bożem Ciele.

Ostrowo. 1, na ś. Agnieszkę. 2, na ś. Macięy. 3, na ś. Jerzy. 4, na ś. Annę. 5, na ś. Mateusz. 6, na ś. Katarzynę.

P*oczaiów*. Dwuniedzielny jarmark na Zielone Świątki Ruskie.

Poczaiów miasto na Wołyniu, w którym dwa jarmarki: 1, czteroniedzielny na Zielone Świątki Ruskie. 2, czteroniedzielny na Uspienie Ruskie, na bydło konie, i na różne towary.

Pawłocz 6 mil za Berdyczowem, jarmark dwutygodniowy na ś. Demetriusza Ruskiego dnia 9 października sławny, na konie, woły; tudzież na Tureckie, i na inne cudzoziemskie towary.

Poznań. 1, w Niedzielę Wstępną. 2, na ś. Jan. 3, na ś. Michał. 4, na ś. Łucyą.

Przemysł. 1, na śś. Piotra i Pawła. 2, na ś. Michał.

Piotrków. na Zielone Świątki.

Przeworsk. 1, na Podwyższenie ś. Krzyża. 2, na ś. Elżbietę.

Pzdry. 1, w poniedz. przed Świątkami. 2, na 22 Lipca. 3, na śś. Szymona i Judę.

Piątek. 1, na ś. Agnieszkę. 2, na ś. Błażey. 3, na ś. Kazimierz. 4, nazajutrz po ś. Trójcy. 5, na ś. Mateusz.

Poborzynie. w poniedz. po Bożym Ciele.

Przement. 1, w poniedz. po Niedzieli Kwietnicy. 2, na ś. Jan. 3, na ś. Andrzey.

Przedborsk. 1, na Wniebowstap. Pańskie. 2, nazajutrz po Bożem Ciele. 3, na ś. Alexy.

Praga przy Warszawie. Targi wielkie dwa razy w tygodniu, to jest: we Czwartek i w Piątek na bydło rogate i nie rogate, na konie i wszelkie inne produkta.

Pułusk. na ś. Stanisław Kostkę.

Pohiedzisko (Pudewiz): 1, dnia 7 Styczn: na ś. Grzegorz: nazajutrz po Wniebowst. Pańsk. 2, na Nawiedz. N. M. P. 3, na ś. Jakób. 4, w poniedziałek po ś. Bartłomieju. 5, na ś. Franciszek. 6, na ś. Mikołay.

Prasnysz. 1, na Nowy Rok po święcie. 2, na kwiaty we Czwartek. 3, na ś. Woyciech. 4, przed Wniebowstap. w Środę. 5, na Boże Ciało po święcie. 6, na ś. Jakób dnia 25 Lipca. 7, na Narodzenie Najswięt. P. 8, na ś. Franciszek dnia 5 Paźdz. 9, na ś. Katarzynę.

R*yga*. Jarmark wielki od 5 Sierpnia, aż do 7 Września.

Raszków. na Najswięt. M. P. Gromniczną. 2, na pół poście. 3, na ś. Stanisław. 4, na Wniebowzięcie Najsw. M. P. 5, na Podwyższenie ś. Krzyża. 6, na śś. Szymona i Judę. 7, na ś. Łucyą.

Rawa: na ś. Agnieszkę.

Rawiec: 1, we czwartek po Środopółciu. 2, we czwartek po Nawiedzeniu N. M. P. 3, we czwartek po ś. Franciszku. 4, we czwartek przed ś. Tomaszem.

Rozdol: 1, na Najsw. Maryą P. Szkaplerzną. 2, na ś. Michał. 3, na ś. Józef.

Rubieszów: 1, na Podwyższenie ś. Krzyża. podług kalendarza Ruskiego. 2, na ś. Marcin.

Rozdol: 1, na ś. Józef. 2, na Najsw. Maryą P. Szkaplerzną. 3, na ś. Michał.

Rokitno: nazajutrz po Niedzieli czwartéy Wielkanocnéy.

S*oborowo*: 1, na ś. Dorotę. 2, na śś. Filipa i Jakóba. 3, na śś. Piotra i Pawła. 4, na ś. Mateusz.

Sambor: 1, na Nayśw. Maryą P. Gromniczną. 2, na ś. Andrzeý.

Samter: 1, w Niedzielę drugą przed Zapustną. 2, we Środę po Niedzieli Białéy. 3, na ś. Stanisław. 4, na ś. Małgorzatę.

Sandomierz: na ś. Jan Chrzciciel.

Siedliszcze: w ziemi Chełmsk: między miastem Chełmem i Łęczną położone. Jarmarki: 1, na Nowy Rok Ruski. 2, na Niedzielę Zapustną. 3, na ś. Woyciech, na bydło i konie. 4, w Niedzielę Zielonych Świątek Polskich. 5, na ś. Onufry Ruski, to jest: 23 Czerwca. 6, na Wniebowzięcie N. Maryi P. Ruskiéy. 7, w Niedzielę 1, Adwentu Polskiego.

Sielce w Województwie Sandomierskiém. dnia 24 Czerwca trwający Niedziel dwie.

Siemiatycze: 1, dnia 9 Lipca. 2, dnia 9 Grudnia, targi we Czwartki i w Niedzielę po po-tudniu nadzwyczajne.

Sokoł: 1, na śś. Piotra i Pawła. 2, na ś. Michał Ruski.

Stanisławów. 1, ś. Idzi. 2, na ś. Andrzeý.

Suwałki. 1, dnia 7 Lutego. 2, dnia 21 Marca. 3, dnia 3 Maja. 4, w Niedzielę po Nayśw: Maryi P. Szkaplerzney. 5, 16. Sierpnia. 6, dnia 14 Września.

Swiśłocz: 1, dnia 1 Maja trwający 5 dni. 2, na ś. Bartłomiéy.

Szczebrzeszyn: 1, na ś. Agnieszkę. 2, na śś. Filipa i Jakóba. 3, na ś. Jakób.

Szczucin w Powiecie Lidzkim: 1, na ś. Jakób Apostoł. 2, na śś. Szymona i Judę oba tygodniowe.

Stawiszyn: Jarmarki wszystkie w Poniedziałki, 1, w poniedz. po trzech Królach. 2, po ś. Walentym. 3, po Oculi. 4, po Judica. 5, po Wniebowstap. Pańskiém. 6, po Nawiedzeniu Maryi P. 7, po ś. Dominiku. 8, po ś. Bartłomieju. 9, po ś. Franciszku. 10, po ś. Marcinie. 11, po ś. Mikołaju.

Szamski: na ś. Michał Ruski.

Szaberin: w Niedzielę po ś. Idzim.

Szroda: 1, dwoma Niedz: przed Zapusty. 2, w poniedz. po Nedz: Białéy. 3, w poniedziatek po Bożém Ciele. 4, na ś. Małgorzatę. 5, na ś. Idzi.

Skaryszew w Radomskim: w Popielec, trwa do poniedziałku.

T*arnogród:* na ś. Macieý.

Toruń: 1, na trzy Króle. 2, na ś. Tróycę. 3, na ś. Szymona i Judę.

Tarczyn: na ś. Tróycę.

Torubin: 1, na ś. Woyciech. 2, na ś. Idzi. 3, na ś. Jadwigę. 4, na ś. Barbarę.

Tykocin: na trzy Króle.

Tuliszków po Rychwałem, dwie mile od Konina: 1, we Wtorek 1. po 3 Królach. 2, w poniedz: przed Popielcem. 3, w poniedz: po ś. Woyciechu. 4, w poniedz: przed ś. Janem Chrzcic. 5, w poniedz: po Wniebowzię: P. M. w Mieciacu Sierpniu. 6, na ś. Michał, ten i na woły Ruskie. 7, w poniedz: przed ś. Marcinem. 8, w poniedz: 2 Adwentu. Jarmarki te wszystkie kramne, bydelne, na konie i wieprze stadami.

U*siatyn na Podolu.* Jarmarki wielkie, 1, na ś. Jan. 2, na ś. Tomasz, gdzie orientalniki kupcy z różnemi towarami bywają.

Ujazd: 1, dnia 2 Lutego. 2, d. 13 Lipca. 3, d. 4 Października. 4, d. 10 Listopada. 5, d. 13 Grudnia kramne i na bydło.

Uiest: 1, dnia 24 Stycznia, 2, d. 25 Kwietnia. 3, d. 17 Maja. 4, d. 19 Lipca. 5, d. 23 Sierpnia. 6, d. 15 Listopada. Zawsze razem na bydło i konie.

Unieiów. 1, w Niedzielę przed zapusty. 2, na ś. Macieý. 3, w poniedz. w tydzień po Wielkienocy. 4, na znalezienie ś. Krzyża. 5, na Zielone Świątki. 6, na śś. Piotra i Pawła. 7, na Nayśw. M. P. Szkaplerzną. 8, na ś. Wawrzen. 9, na ś. Michał. 10, na Szymona i Judę. 11, na ś. Andrzeý. 12, na ś. Stefan.

W*arszawa.* 1, w Maju w drugi poniedziatek po śś. Filipie i Jakóbie. 2, w Listopadzie w pierwszy poniedziatek po Wszyst: śś. Ka-
żdy z tych Jarmarków trwa trzy tygodnie.

Widawa: 1, w Niedzielę Mięso-pustną. 2, w Niedzielę Wstępną. 3, w Niedzielę Suchą. 4, w Niedzielę Głuchą. 5, w Niedzielę Sta-

rozapustną. 6, w Niedz. Kwietnią. 7, w Niedzielę Przewodnią. 8, na Zielone Świątki. 9, na ś. Małgorzatę. 10, na ś. Roch. 11, na ś. Marcin. 12, na Niedzielę 4tą Adwentu.

Wągrowiec: 1, na ś. Walenty. 2, w poniedziałek po Kwietnięj Niedzieli. 3, d. 9 Maja. 4, na ś. Jan. 5, na ś. Jakób. 6 na ś. Bernard. 7, na ś. Lampert. 8, na śś. Szymona i Judy. 9, na Naysw. P. Niepokalane Poczęcie.

Wilno: na trzy Króle.

Wołczyn: na Naysw. M. P. Szkaplerzną.

Wschowa: 1, we Czw. przed Wniebowstąp. Pańskim. 2, we Czw. przed ś. Michałem.

Wysokie Litewskie: na ś. Jakób.

Wyzna w Gubernii Wołyńskiej w Powiecie Włodzimirskim: 1, na Boże Narodzenie. 2, na ś. Piotra i Pawła. 3, na Przemienienie Pnaskie czyli na Spasa. 4, na ś. Szymona. 5, na ś. Michał podług Ruskiego kalendarza.

X*iąż:* 1, we Czw. po Niedzieli Zapustnej. 2, d. 16 Lipca. 3, d. 28 Sierpnia. 4, d. 7 Października. 5, dnia 28 Listopada.

Xięgo: 1, we Czwartek po Osiatkach. 2, 16 Lipca. 3, 28 Sierpnia. 4, 7 Października. 5, 8 Listopada.

Y*zyatywna Podolu:* 1, na ś. Jan. 2, na ś. Tomasz, trwają przez 4 Niedziele.

Z*aleszczyki,* w Dobrach Jazłowieckich, w Kluczu Dzwiniackim, 1, na ś. Stanisław podług Ruskiego kalendarza. 2, na ś. Spasa. 3, na ś. Michał Ruski wielki jarmark przez tydzień na towary, bydło i inne rzeczy.

Zamość. 1, na Zielone Świątki. 2, na Narodzenie Naysw. M. P. 3, na ś. Marcin.

Zduny: 1, na ś. Dorotę. 2, na Znalezienie ś. Krzyża. 3, na ś. Annę. 4, na śś. Szym. i Judę.

Żółkiew: 1, na 3 Króle. 2, na śś. Piotra i Pawła.

Zelwa: w Województwie Nowogrodzkim, Jarmark wielki sławny na ś. Dominik, to jest: 4, Sierpnia, który trwa 3 Niedziele.

Zaborowo. 1, w poniedziałek po ś. Walentym. 2, na śś. Piotra i Pawła. 3, w Niedzielę po ś. Matenszu. 4, na ś. Katarzynę, kramny i na bydło.

Zagorowo. 1, dnia 3 Stycznia. 2, 8 Lutego. 3, 10 Marca. 4, 4 Kwietnia. 5, 9 Maja. 6, 6 Czerwca. 7, 4 Lipca. 8, 1 Sierpnia. 9, 5 Września. 10, 4 Października. 11, 7 Listopada. 12, 5 Grudnia.

Zakroczym: 1, 5 i 6 Stycznia. 2, 16 i 17 Lutego. 3, 16 i 17 Marca. 4, 4 i 5 Maja. 5, 24 i 25 Czerwca. 6, 10 i 11 Sierpnia. 7, 14 i 15 Września. 8, 25 i 26 Listopada. Na wełnę w poniedz. po ś. Janie i po ś. Michale.

Żarnowice: 1, dnia 26 Maja. 2, dnia 11 Czerwca. 3, dnia 11 Listopada.

Zbąszyn: (Bentschen) 1, w dzień po Naysw. M. P. Gromnicznę. 2, na ś. Józefa. 3, na śś. Filipa i Jakóba. 4, na ś. Cyrylla. 5, na ś. Antoniego z Padwy. 6, na ś. Bartłomiey. 7, na ś. Lamperta. 8, na śś. Szymona i Judę. 9, na ś. Judytę. Zawsze razem i na bydło.

Zduny: 1, dnia 8 Lutego. 2, 3 Maja, razem na wełnę. 3, 26 Czerwca. 4, 13 Września razem i na wełnę. 5, 3 Listopada. 6, 6 Grudnia.

Zerkowo: 1, w poniedz. przed 3 Królami. 2, we wtorek przed ś. Kazimierzem. 3, we Środę przed ś. Józefem. 4, we czwartek przed śś. Filipem i Jakóbem. 5, w piątek przed ś. Tróycą. 6, we wtorek przed ś. Janem. 7, w piątek przed ś. Bartłomieim. 8, w poniedziałek przed ś. Michałem. 9, we Środę przed ś. Jadwigą. 10, we wtorek przed ś. Marcinem. 11, na ś. Mikołaj.

Zgierz: 1, dnia 8 Lutego. 2, 10 Marca. 3, 29 Marca. 4, 16 Sierpnia. 5, na Podwyższenie ś. Krzyża. 6, na Zielone Świątki. 7, na ś. Katarzynę. Razem na bydło, konie i krowy.

Zychlin: 1, na 3 Króle. 2, na ś. Grzegorz. 3, na ś. Woyciech. 4, na ś. Tróycę. 5, na śś. Piotra i Pawła. 6, 16 Sierpnia. 7, 28 Września. 8, na śś. Szymona i Judę. Razem na bydło i kramny.

T A B E L L A

Wschodu i Zachodu Słońca.

Dnie.	Styczeń.				Luty				Marzec.				Kwiecień.				M a y.				Czerwiec.			
	Wschód.		Zachód.		Wschód.		Zachód.		Wschód.		Zachód.		Wschód.		Zachód.		Wschód.		Zachód.		Wschód.		Zachód.	
	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	8	7	3	53	7	30	4	30	6	39	5	21	5	38	6	22	4	42	7	18	3	59	8	1
3	8	5	3	55	7	27	4	33	6	35	5	25	5	34	6	26	4	38	7	22	3	57	8	3
5	8	4	3	56	7	25	4	37	6	31	5	29	5	30	6	30	4	35	7	25	3	56	8	4
7	8	3	3	57	7	20	4	40	6	27	5	33	5	26	6	34	4	32	7	28	3	55	8	5
9	8	1	3	59	7	17	4	43	6	24	5	36	5	22	6	38	4	28	7	32	3	53	8	7
11	7	59	4	1	7	13	4	47	6	20	5	40	5	17	6	43	4	25	7	35	3	52	8	8
13	7	57	4	3	7	9	4	51	6	16	5	44	5	13	6	47	4	22	7	38	3	52	8	8
15	7	55	4	5	7	6	4	54	6	12	5	46	5	9	6	51	4	19	7	41	3	51	8	9
17	7	52	4	8	7	2	4	58	6	8	5	52	5	5	6	55	4	16	7	44	3	50	8	10
19	7	49	4	11	6	58	5	2	6	4	5	56	5	2	6	58	4	13	7	47	3	50	8	10
21	7	47	4	13	6	55	5	5	6	0	6	0	5	0	7	0	4	11	7	49	3	50	8	10
23	7	44	4	16	6	51	5	9	5	56	6	4	4	56	7	4	4	9	7	51	3	50	8	10
25	7	41	4	19	6	47	5	13	5	52	6	8	4	53	7	7	4	7	7	53	3	51	8	9
27	7	38	4	22	6	43	5	17	5	48	6	12	4	49	7	11	4	4	7	56	3	51	8	9
29	7	33	4	25	6	38	5	22	5	44	6	16	4	45	7	15	4	2	7	58	3	52	8	8
Dnie.	Lipiec.				Sierpień.				Wrzesień.				Paździer.				Listopad.				Grudzień.			
	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	3	53	8	7	4	25	7	35	5	17	6	43	6	16	5	44	7	15	4	45	7	59	4	1
3	3	54	8	6	4	28	7	32	5	21	6	39	6	20	5	40	7	18	4	42	8	1	3	59
5	3	55	8	5	4	32	7	28	5	25	6	35	6	24	5	36	7	22	4	38	8	3	3	57
7	3	56	8	4	4	35	7	25	5	29	6	31	6	27	5	32	7	25	4	35	8	4	3	56
9	3	57	8	3	4	38	7	22	5	33	6	27	6	31	5	29	7	28	4	32	8	5	3	55
11	4	39	8	1	4	42	7	18	5	36	6	24	6	35	5	25	7	32	4	28	8	7	3	53
13	4	1	7	59	4	45	7	15	5	40	6	20	6	39	5	21	7	35	4	25	8	8	3	52
15	4	3	7	57	4	49	7	11	5	44	6	16	6	43	5	17	7	38	4	22	8	8	3	52
17	4	5	7	55	4	53	7	7	5	48	6	12	6	47	5	13	7	41	4	19	8	9	3	51
19	4	8	7	52	4	56	7	4	5	52	6	8	6	51	5	9	7	44	4	16	8	10	3	50
21	4	11	7	49	5	0	7	0	6	0	6	0	6	55	5	5	7	47	4	13	8	10	3	50
23	4	13	7	47	5	2	6	58	6	2	5	53	6	58	5	2	7	49	4	11	8	10	5	50
25	4	16	7	44	5	5	6	55	6	4	5	56	7	2	4	58	7	52	4	8	8	9	3	51
27	4	19	7	41	5	9	6	51	6	8	5	52	7	6	4	54	7	55	4	5	8	9	3	51
29	4	22	7	39	5	13	6	47	6	12	5	48	7	9	4	51	7	57	4	3	8	8	3	52